

PLAN^xB FOR ARKADIANMÄKI

SISÄLTÖ

Plan*B for Arkadianmäki –projektin esittely

Juha Huuskonen: <i>PLAN*B ja Julkinen Mielipide?</i>	2
Aura Seikkula: <i>Kansan Äänestyksestä</i>	2

Äänestysaiheet

Kansan Äänestys	4
<i>Kansan äänestysaihe</i>	5
<i>Ehdotetut Kansan Äänestykset</i>	5
Aura Seikkula: <i>Kestävästä kehityksestä</i>	7

AMORPHI03

Tellervo Kalleinen: <i>Äänestysaiheen tarkastelua</i>	9
Oliver Kochta: <i>Republics of Choice</i>	10

The Yes Men

The Utopian World Champlonship

Jon Brunberg: <i>Report from Plan*B Seminars</i>	14
Per Norbäck: <i>Plan B till Finland</i>	15

THE LONG NOW FOUNDATION

Alexander Rose: <i>Äänestysaiheen tarkastelua</i>	18
Juha Huuskonen: <i>The Long Now</i>	19

2000.katastro.fi

Anu Karjalainen: <i>Äänestysaiheen tarkastelua</i>	21
Aura Seikkula: <i>Hyvän elämän tavoittelusta</i>	22

Kaulbach-Seura

<i>Kaulbach-Seuran äänestysraportti</i>	25
---	----

HOMOKAASU

Matias Arje: <i>The participation of homokaasu.org in Plan*B for Arkadianmäki</i>	27
---	----

LOPUKSI

Leo Stranius: <i>Oikeudeton globalisaatio ja sen vaihtoehdot</i>	30
--	----

TEKIJÄT JA TUKIJAT

**Juha Huuskonen:
PLAN*B ja Julkinen MieliPide?**

Julkinen MieliPide on ristiriitainen käsite. 'MieliPide' on yksityinen ja henkilökohtainen, 'Julkinen' viittaa kaikille yhteiseen ja jaettuun.

Julkinen mieliPiteen muodostuminen on jatkuvasti aktiivisen tutkimuksen kohteena. Yksi tutkijoiden käyttämä lähestymistapa on tehdä ero julkisen mieliPiteen ja massan mieliPiteen välille.

Julkinen mieliPide perustuu kollektiiviseen ja järkipohjaiseen analyysiin. Sen lähtökohtana on avoin ja aktiivinen julkinen keskustelu. Keskustelun pohjalta syntyy useita vaihtoehtoja, joilla on kaikilla omat kannattajansa. MieliPiteen muodostaminen vaatii yksittäiseltä ihmiseltä eri vaihtoehtoihin tutustumista, ei pelkästään tunnepohjaista kannatusta.

Massan mieliPiteen muodostuminen ei vaadi yhteisön jäsenten välistä kommunikaatiota. Massaan kuuluvat ihmiset ovat irrallisia, anonyymejä ja toimivat omien tarpeidensa mukaan. Esimerkkejä massoista ovat mm. ihmisjoukot jotka ovat innostuneet jostain kansallisesta tapahtumasta tai kiinnostuneet henkirikoksesta (tai jostain muusta lehdistön käsittelemästä aiheesta). Massan mieliPide muodostuu ihmisten yksityisesti tekemistä päätöksistä, jotka perustuvat tunnepohjaisiin valintoihin ja joukkotiedotusvälineiden tarjoamiin tietoihin.

PLAN*B FOR ARKADIANMÄKI-projektin aiheita ovat kansanäänestykset, demokratia, kansalaisvaikuttaminen ja valtioiden toimintarakenteet. Julkinen mieliPide on näitä kaikki asioita yhdistävä tekijä, tästä projektin verkkosivujen osoite www.julkinenmieliPide.fi / www.publicopinion.fi. Verkkosivun osoitteen valinnassa toimi inspiraationa myös pari vuotta sitten Tukholmassa toteutettu projekti www.publicopinion.nu.

Onko tänä päivänä mahdollista saavuttaa julkisen mieliPiteen ihannetila - järkipohjainen analyysi - vai onko julkinen mieliPide nykyään ainoastaan massan tunnepitoinen mieliPide? Millä tavoin kansanäänestykset ja mieliPidemittaukset toimivat julkisen mieliPiteen mittareina? Olisiko löydettävissä uusia ja parempia malleja kansalaisvaikuttamiseen ja julkiseen keskusteluun? PLAN*B FOR ARKADIANMÄKI-projektin järjestämät kansanäänestykset ja projektigalleria pyrkivät tarjoamaan näihin aiheisiin uusia näkökulmia.¹

¹ *Tekstissä oleva julkisen mieliPiteen ja massan mieliPiteen määrittelmä perustuu kirjan Communication Concepts 4 : Public Opinion (Vincent Price, Sage Publications 1992) tietoihin.*

**Aura Selkkula:
Kansan Äänestyksestä**

PLAN*B FOR ARKADIANMÄKI etsii määritelmiä demokratialle niin kansanäänestysten kuin utopioiden näkökulmista. Demokratian uudelleenmäärittely ja sen monipuolinen tarkastelu onkin tarpeen muuttuvassa ja kehittyvässä nyky-yhteiskunnassa. Nykyinen demokratiajärjestelmä on kehitetty palvelemaan vallitsevaa kulttuuriympäristöä ja edustamaan kansakunnan tahtoa.

Me kansalaisina olemme yhteiskuntamme demokratian lähde, jonka yhden demokratiaa toteuttavan elimen olemme vaalien kautta valinneet käyttämään päätäntävaltaamme politiikan areenoilla. Siis kansakunnan tahtoa, joka Suomessa perustuu henkilö- ja puoluevaalin yhdistelmään. Päätäntävaltaa jakaessamme emme ole siis vapaita puoluepoliittisista linjauksista; oikeasta ja vasemmasta, sinisestä ja punaisesta.

Kansanäänestyksessä on kyse olennaisimmalla tavalla kansan tahdon kartoittamisesta, johon valitsemiemme edustajien tulisi olla valmiina. Kiasmassa järjestetyissä keskustelutilaisuuksissa pohdittiin vaihtoehtoja puoluepoliittiselle konsensukselle ja mahdollisuuksia yksilökohtaisten yhteiskuntautopioiden rakentamiselle. Näissä keskustelutilaisuuksissa nousi esiin moninaisia tapoja oman yhteisöllisyyden etsinnälle ja vahvistamiselle. Nyky-yhteiskunnassamme jäsenymme yksilöinä eri sosiaalisten ryhmien, rakenteiden ja yhteisöjen kautta, joiden merkitys niin yksilöllisille kuin kollektiivisille identiteeteille on vahvistanut merkitystään kansallisiin identiteetteihin verrattuna. Yksilön merkitysmaailmat moutoutuvat nykyään niin subjektiivisella tasolla, etteivät ne enää ole alisteisia valtiovallan koneistoille ja puoluepolitiikan propagandalle.

Kansanäänestys on asetettava haastamaan kysymyksenä koko maailmankuvamme. Kansanäänestys-kulttuurin tulisi parantaa ja kehittää kansallisella tasolla vastuuntuntoamme ja yhtenäisyyttämme yksilöllisyyttä korostaen. Projektimme jatkohankkeet sisältävät näitä pohdintoja yksilön yhteisöllisyydestä, yhteisöllisyyden rakentumisesta ja näiden yhdistelmien poliittisista vaikutusmahdollisuuksista sekä taiteen roolia tässä prosessissa uusien näkökulmien, olemassaolokokemusten ja toimintatapojen luojana/muokkaajana. Uusien yksilöllisten ja yhteisöllisten toimintatapojen tutkiminen, löytäminen ja käyttöönottoaminen ulottuu vastavuoorisesti yhteiskunnan rakenteista ihmisiin ja ympäristöön.

ÄÄNESTYSAIHEET

PLAN*B FOR ARKADIANMÄKI esitteli taiteilijoiden ja kansalaisaktivistien toteuttamia projekteja, jotka rohkeasti kyseenalaistavat yhteiskunnallisen keskustelun ja vaikuttamisen totut kaavat. Jokaista projektia pyydettiin esittämään yksi kysymys, johon kysyttiin kansan mielipidettä internetin välityksellä järjestettävän kansanäänestyksen avulla. Äänestyksen etenemistä oli mahdollista seurata Eduskuntataloa vastapäätä sijaitsevalta suurikokoiselta videoruudulta.

PLAN*B kansanäänestykset toteutettiin 24.1.-6.2.2005 ja niiden tulokset toimitetaan tämän raportin muodossa Suomen Eduskunnalle. Kahdeksan äänestyksen aiheet käsittelivät mm. kestävämpää ajattelua demokraattisia prosesseissa, eri valtiomuotojen etujen ja haittojen vertailua, tekoälyn kehityksen suuntaa sekä Yhdysvaltain liittolaisten roolia Irakin valtion tulevaisuuden määrittämisessä.

Ensimmäinen kansanäänestysaihe valittiin verkkosivuilla vierailijoiden äänestäjien ehdotuksista. Eniten ääniä keräsi aihe kestävän kehityksen tärkeyden määrittelystä suhteessa taloudelliseen kasvuun.

Amorph!03-tapahtuma kokosi ensimmäistä kertaa yhteen maailman Mikrovaltiot. Mikrovaltiot ovat 'tee-se-itse valtioita', joiden perustajat ovat yksittäisiä ihmisiä tai pieniä taiteilijaryhmiä.

Utopian World Championship on maailmanlaajuinen kilpailu parhaasta utopiasta. Kilpailun järjestäjät ovat kutsuneet projektiin mukaan suoraa demokratiaa toteuttavan ruotsalaisen Demoex-puolueen.

The Long Now Foundation on mukana useissa hankkeissa jotka luovat yhteyksiä nykyhetken, kaukaisen tulevaisuuden ja ihmiskunnan pitkän historian välille.

2000.katastro.fi sisältää lyhyitä tarinoita ja suomalaisten mielteitä viime vuosituhannen lopulta. Kauneus, kulutus, työ, vapaus, rakkaus ja kuolema ovat esimerkkejä projektin käsittelemistä aiheista.

The Yes Men ja Kaulbach-Seura ovat äänekkäitä kansallisten ja maailmanlaajuisten valtarakenteiden kritisoijia. Kotimainen Homokaasu.org verkkosivusto sisältää useita valtavan suosion saavuttaneita projekteja, kuten koko maailman väestön eliminointiin pyrkivä Kill Everyone Project.

1. **Kansan Äänestys: Tullisiko kestävä kehitys asettaa taloudellisen kasvun sijalle Järjestelmässämme?**
2. **Amorph03: Tullisiko Jokaisella olla oikeus perustaa oma mikrovaltio? Tullisiko meillä olla totaalinen oikeus valita se poliittinen yhteiskunta, jossa haluamme elää ja josta haluamme olla riippuvaisia?**
3. **The Yes Men: Pitäisikö Yhdysvaltain liittolaisten vetää pois sotajoukkonsa Irakista?**
Muutama vuosi sitten, iso valtio nimeltään Yhdysvallat ja pari muuta pienempää valtiota valtasivat Irakin valtion. Tänä päivänä Irakin valtio on huonossa jamassa, luodit ja pommit lentävät ja teloitukset jatkuvat. Mitä heidän tulisi tehdä seuraavaksi?
4. **Demoex & Utopian World Championship: Ihmisen ja tietokoneen suhde tulevaisuudessa?**
Tekoälyn kehitys etenee. Tiedemiehet ennustavat tietokoneen kehittyvän ihmistä älykkäämmäksi kahdenkymmenen vuoden kuluessa. Tämä seikka tulee muuttamaan ihmisen ja tietokoneen suhdetta, mutta miten?
5. **The Long Now Foundation: Kuinka pitkän tähtäimen ajattelua voitaisiin parhaiten tuoda mukaan demokraattiseen poliittiseen prosessiin?**
Nykyinen demokraattinen prosessi on vaalien kautta aikarajoitteinen, mikä voi aiheuttaa lyhytnäköisyyden ongelmia. Toisaalta pidennetyt prosessit voivat aiheuttaa kehityksen lamaantumista ja valtarakenteiden paikalleen juuttumista.
6. **2000.katastro.fi: Miten mielekkäät hyvistä elämästä vaikuttavat omissa elämässasi?**
Nainen oli mennyt rantakalliolle ja istui siellä katsellen merelle. Luulen, että hän huomasi minut jo kaukaa, mutta oli olevinaan meren lumoissa. Kun olin muutaman askeleen päässä, hän kääntyi katsomaan minuun....
7. **Kaulbach-Seura: Mikä on hyvä valtiomuoto?**
Historia on tuottanut useita erityyppisiä valtiomuotoja, jotkut niistä on todettu vähän enemmän toimiviksi ja jotkut eivät.
8. **Homokaasu: Miksi media ei ole objektiivinen informaation välittäjä?**
Miksi median annetaan vaikuttaa liika ja luoda vääristyneitä kuvia yhteiskunnasta? Miksi kukaan ei valita asiasta?

Kansan Äänestys

Yksi PLAN*B-kansanäänestysistä toteutettiin kansalaisilta tulleiden ehdotusten perusteella. Äänestyksen aihe valittiin ensimmäisen PLAN*B-viikon aikana (24.-30.1) ja eniten ääniä saanut äänestys toteutettiin toisen PLAN*B-viikon (31.1-6.2) aikana.

KANSANÄÄNESTYSAIHE

'Tullisiko kestävä kehitys asettaa taloudellisen kasvun sijalle järjestelmässämme?'

Äänestäjien perusteluja ja pohdintaa

"Kestävä kehitys ilman muuta. Mutta kuinka tällainen perustavanlaatuinen muutos ajattelussa toteutetaan? Talousmaailma vie maailmaa suuntaan, jota kukaan ei voi väittää täysin ymmärtävänsä. Analytiikot arvottavat yritykset tulevien kassavirtojen nykyarvona - apunaan he käyttävät erilaisia peukalosääntöjä, ja kurssit heilahtelevat sen mukaan oliko se uusi kuuma ominaisuus mukana uusissa esitellyissä tuotteissa vai ei. Ja talousmaailma palkitsee tällaisen ajattelun, eivät he sille mitään mahda. Historialle tai yksilöiden ainutlaatuisille kohtaamisille lasketaan vain pieni arvo. Tämä piittaamattomuuden talousmaailma ei kykene ajattelemaan kokonaisvaltaisemmin ennen kuin yhteinen ymmärrys kestävästä kehityksestä kasvaa niin väkevälle tasolle, että sitä ei voi enää ohittaa leimautumatta rikolliseksi."

Valinta: Kyllä (Mies, 25 vuotta)

"Nyt ay-liike vaatii aina lisää palkkaa, mistä seuraa liikaa kulutusta ja tuotantoa ja liikaa työttömyyttä ja liian kireä työtahti. Saisivat asettaa hyvinvoinnin etusijalle ja jokaisen työntekijän sopia sellaisesta palkasta kuin haluaa, niin työtahti ja työllisyys joustaisivat kerrankin työntekijöiden ja hyvinvoinnin eduksi eikä oravanpyörän ja materialismin eduksi. Tietenkään ketään ei pidä kieltää yrittämästä tai rikastumasta, mutta keltään ei pitäisi enää kieltää vähemmänkään tuottavia töitä."

Valinta: Kyllä (Nainen, 28 vuotta)

"Kestävä kehitys on ainoa mahdollisuus. Mutta sen sisällä joudumme tekemään ikäviä kompromisseja, jotka vaikuttavat elämisaatumme mittareihin ja arkielämäämme. Todellinen revoluutio on suuri romahdus, mutta se ei ole toivottava tulevaisuuden valinta."

Valinta: Kyllä (Mies, 52 vuotta)

"Mikäli kestävällä kehityksellä tarkoitetaan tilaamisessa inhimillinen toiminta ei kuluta loppuun uusiutumattomia (luonnon)varantoja eikä saa aikaan korjaamatonta muutakaan haittaa. Tosin taloudellinen kasvu on mahdollista myös näiden reunaehtojen sisällä - kasvun mittareita pitäisi kyllä pikkuisen muunnella."

Valinta: Kyllä (Mies, 52 vuotta)

"Pelkkä taloudellisen kasvun tavoittelemineen on tuntunut oudolta josiä alkaen kun maailmaa aloin ymmärtämään. Miksi kaiken pitää perustua kasvulle, kasvulle ja vielä kasvulle. "Lisääntykää ja täyttäkää maa", sanoo raamattu. Sen on sanonut kyllä joku muu kuin jumala. Luontokin pyrkii pitämään yllä tasapainoa, mutta ihmiset eivät ole siihen koskaan tainneet kykenemään. Ehkä nyt vihdoinkin?"

Valinta: Kyllä (Mies, 29 vuotta)

"Taloudellisen kasvun jatkuva tavoittelu on illuusio, jota ei voida käytännössä toteuttaa. Samoin sen luomat "tarpeet" vääristävät ihmisten käsityksiä siitä, mikä on tärkeintä. Taloudellisen kasvun jatkuva tavoittelu perustuu materiaalisiiin arvoihin. Maapallolla on vain rajoitettu määrä luonnonvaroja. Mitä sitten tehdään, kun ne loppuvat ja olemme sulattaneet napajäätiköt ja muuttaneet maapallon ilmaston?"

Valinta: Kyllä (Nainen, 33 vuotta)

"Ei tarvitse kuin avata silmänsä tässä hetkessä ja huomaa, mikä on lopputulos kun kaiken ajattelun tavoitteena on maksimoitu taloudellinen kasvu. Vaihteenksi voitaisiin kuluttaa oikeisiin asioihin, kuten työvoimaan kotimaassa, kulttuuriin, taidekasvatukseen, luonnonsuojeluun, julkiseen liikenteeseen, vanhojen tavaroiden ja rakennusten kunnostamiseen vaikka näin aluksi."

Valinta: Kyllä (Nainen, 22 vuotta)

"Läntisissä nyky-yhteiskunnissa ajattelu on talouden ja taloudellisuuden, rahan ja arvon tahrinmaa, sekä yrityksiltä että yksityisiltä vaaditaan taloudellisia perusteluja kaikille toimilleen. Unohtakaa voitto ja omistaminen, kehittykää!"

Valinta: Kyllä (Mies, 30 vuotta)

EHDOTETUT KANSAN ÄÄNESTYKSET

POLITIikka

- 1. Tulisiko kestävä kehitys asettaa taloudellisen kasvun sijalle järjestelmässämme?**

"Jos ihmiskunta vastaa tähän kysymykseen väärin, niin kaikki muut kysymykset ovat silloin turhia."

"Kestävän kehityksen asettaminen taloudellisen kasvun sijalle voisi oikeasti, pitkäjänteisesti tuottaa voittoa, henkistä kasvua, hyvinvointia ihmiskunnalle."

- 2. Pitäisikö Suomeen ottaa enemmän pakolaisia?**

"Erittäin tärkeä kysymys maan tulevaisuuden kannalta. Matemaattisesti ajateltuna nykyisellä syntyvytydellä Suomen väkiluku tulee periaatteessa joskus lähestymään nollaa."

- 3. Tulisiko seksuaalisilla vähemmistöillä olla oikeus adoptoida lapsia?**

"Ei seksuaalisuudella ole asian kanssa mitään tekemistä, vaan vanhemmaksi sopivuudella. Ja vanhemmaksi sopii kuka vain, joka osaa rakastaa ja kunnioittaa lastaan."

- 4. Tulisiko Plan*B äänestykset olla säännöllisin väliajoin, esim. kerran vuodessa?**

"Tämän tapaisilla kevyillä kyselyillä on mahdollista onkia ns. heikkoja signaaleja, jotka nyt vain kelluvat tuolla jossain. Hyvä projekti, vakituiseksi vain!"

"Kansalaismielipiteet esiin!"

"Mielestäni Plan*B voisi olla jokavuotinen projekti, josta kasvaisi pikkujoukko iso foorumi kansalaisten äänelle!"

- 5. Pitäisikö Arkadianmäelle luoda järjestelmä, jonka avulla päättäjät veloitetaan kuulemaan asianosaisia ja näiden edustajia ennen kuin nujivat päätöksistään?**

"Nyt leikataan ja määrätään ties mitä koskien monesti ryhmiä, joiden on syystä tai toisesta hankala puolustaa itseään. Joku eettinen lautakunta joka keräisi aidoilta ja asiaa koskettavilta tahoilta asiantuntijalausuntoja siitä, miten päätös vaikuttaa näiden elämään ja sitä kautta myös koko yhteiskunnan ja sen jäsenten

hyvinvointiin. Kerrannaisvaikutuksia ei varsinkin tunnuta osattavan hahmottaa."

- 6. Pitäisikö ulkopoliittikan pitkän aikavälin tavoitteena olla Venäjän liittäminen EU:hun?**

"Se on ainoa tapa varmistaa kansallinen turvallisuutemme."

- 7. Should all countries in the world join the Kyoto agreement?**

"That's required, or we'll kill the world in a few decades. Actually, it's already too late, so we better agree and wait for the end in peace, while we can."

- 8. Is it ok that there are dictators ruling in various nations around the world? Or should 'we' try to force them all to a democratic system?**

"Not sure 'we' ourselves have a better option - and to force someone to freedom does not lead to freedom."

- 9. Pitäisikö tietää mitä ehdottaa?**

KOULUTUS

- 1. Pitäisikö ruotsin kielen opiskelu tehdä vapaaehtoiseksi?**

"Ruotsalaisia on Suomessa suurena vähemmistönä, täten en haluaisi lasteni opiskelevan sitä, vaan vaikka sen tilalle matematiikkaa."

- 2. Pitäisikö Suomeen perustaa eettisen erityisosaamisen lukioita, esim. empatialukio, hyvän tahdon lukio, rakkauslukio jne?**

"Tämän sortin erityisosaaminen voisi olla valttia tulevaisuuden rakentamisessa Euroopassa ja koko maailmassa. Suomen erityislukiokarttahan on tunnetusti matemaattis- ja teknokraattispainotteinen. Uusien lukioiden myötä saataisiin myös nuori suomalainen eettinen lahjakkuus esiin!"

- 3. Pitäisikö kouluissa antaa opetusta muinais-Suomailaista uskonnosta?**

"Onko kristillinen maailmankatsomuksemme, jonka valtio on säilyttänyt kansalaistensa koulutusohjelmassaan, oikeaksi perusteltu? Onko tullut jo aika herätä suvaitsevaisuuteen? Joko on ajankohtaista hetätä kuuntelemaan omaa muinaista maailmankatsomustamme?"

ASEPALVELUS

1. Pitäisikö armeija tehdä vapaaehtoiseksi?

"Nykyinen systeemi on aikansa elänyt ja lisäksi sodan käynti on muuttunut niin paljon, että nykyään suuret joukot ovat melkein pä haitaksi tietyissä tapauksissa. Lisäksi sivareiden ja totaalien kohtelu on suomessa ala-arvoisella tasolla ja koska aseistakieltäytyjiä tulee olemaan aina, niin näin säästyttäisiin monelta harmilta."

2. Tullisiko naisten käydä vastaava peruskoulutuskausi kuin siviilipalvelussa / armeijassa?

"Päätäjien olisi hyväksi tietää kansalaisten mielipide armeija/siviilipalveluksen toteuttamisesta suomalaisessa yhteiskunnassa."

JULKISET PALVELUT

1. Pitäisikö julkinen liikenne tehdä ilmaiseksi?

"Ei. Halvemmassi. Pienistäkin maksuista kertyisi merkittävä tulo vuoden mittaan. Alhainen hinta toisi käyttäjävolyyymia. Nykyinen esim. bussinkertalippu törkeän kallis. (Ostaisin kuukaudeksi aikaa, mutta ei ole varaa panna tyyliin 40 ege kerralla.)"

2. Pitäisikö Helsingin muuttaa kallista Stop Töhrylle-kampanjaansa niin, että pienten kulttuurijärjestäjien yms. sähkökaapelihin liisteröimiä julistelta ei pidettäisi töhryinä?

"Useimmissa kaupungeissa järjestöjen ja tapahtumajärjestäjien julisteet ovat osa kaupunkikuvaa. Täällä liisteröijä vaanii poliisi ja tarjolla on satojen eurojen sakkoja sähkökaappien "töhrimisestä". Tässä tapauksessa nollatoleranssi ei vaan toimi, joten järki käteen."

3. Pitäisikö Helsingin keskustaan lisätä pyöräteitä, sallia pyöräily jalkakäytävillä vai piirtää pyöräkaistoja autoteille Ruotsin malliin vai jäädä nykytilanteeseen?

"Keskustassa pyöräily on tehty älyttömän vaikeaksi niille jotka eivät uskalla autojen seassa ajaa esim. talvella. Kampista Töölön suuntaan ja Rautatienorilta Ruoholahden suuntaan (pääsuunnat) ei mene yhtään pyörätietä."

4. Pitäisikö televisiolupa polstaa?

**Kansan Äänestysalheen tarkastelua
Kestävästä kehityksestä
Aura Selkkula**

Kestävän kehityksen käsite on monitulkintainen sekä ajallisesti, alueellisesti ja toiminnallisesti sitoutunut. Käsitteen tulkintaa on syvennetty YK:n eri konferensseissa ja huippukokouksissa, tiedon lisääntyessä ja olosuhteiden muuttuessa. Ekologisesti kestävä kehitys tarkoittaa ihmisten tarpeiden tyydyttämistä luonnon ehdoilla siten, että luonnon elinvoimaisuus ja monimuotoisuus on mahdollista säilyttää. Ekologisen kestävyuden lähtökohtana on oltava luonnonvarojen kestävä, mahdollisimman säästeliäs käyttö. Ekologisesti kestävän kehityksen yhteiskunnalliset tavoitteet muuttuvat yhteiskunnan asettamien kansallisten prioriteettien mukaisesti. Yhden oikean kestävän kehityksen globaalisti sovellettavan konseptin kehittäminen on vaikeaa.

Koska ekologisesti kestävän kehityksen tavoitteissa on pohjimmiltaan kysymys arvoista, kestävyys on määriteltävä poliittisesti ja sosiaalisesti. Etenkin länsimaissa poliittinen systeemi on muotoutunut kapitalismiin sitoutuneena, minkä mukaan yhteiskunnan toimijoiden on tavoiteltava jatkuvasti vain oman edun mukaisia voittoja. Kestävyudessa on kysymys ihmiskulttuurin laadusta, rikkaudesta ja hyvydestä, niille rakentuvasta biosfääristä ja talouselämästä sekä etenkin niiden käyttömuodoista.

Yhteiskunnallinen ja ympäristöllinen edistys edellyttävät ylikansallista sitoutumista tavoitteisiin, jotka ulottuvat pidemmälle kuin nyky-yhteiskunnassa vallitseva ajatusmalli taloudellisen vaurauden leviämisestä Ponnistukset ympäristöongelmien ratkaisemiseksi eivät kuitenkaan onnistu, ellei samaan aikaan tehdä yhtä paljon työtä maailman yhteiskunnallisten epäkohtien ratkaisemiseksi. Terveystieteiden, koulutukseen ja naisten yhteiskunnalliseen ja poliittiseen asemaan on panostettava taloudellisen ja ympäristöllisen kehityksen parantumisen vuoksi.

Ekologisen yhteiskuntakäsityksen kestävän kehityksen näkökulma perustuu siihen ajatukseen, että mikä on sosiaalisesti kestävä, on usein myös ekologisesti kestävä kehityksen kannalta toivottavaa. Ekologinen moraalinen määrittely pitkästi kestävän kehityksen kriteereistä. Ekologinen kestävyys perustuu luonnon antamiin lähtökohtiin. Kestävä kehitys edellyttää siis yhteiskunnallisten muutosprosessien yhtäaikaista onnistumista, ympäristön huomioimista taloudellisessa päätöksenteossa ja ihmisten arkipäivässä ja lisäksi kulttuurista muutosta: kestävän kehityksen on sovittava ihmisten arvoihin.

Ekologisen kriisin juuret sijaitsevat siis syvällä yhteiskunnallisissa rakenteissa. Luonnon hallitseminen ja omistaminen lähtee sosiaalisesta hallitsemisesta ja hierarkiasta, juuri niistä asetelmista, missä ihmiset kontrolloivat ja johtavat toisia. Ympäristön tuho voidaan des Jardins'n mukaan rinnastaa sellaisiin hallitsemisen muotoihin kuten rasismi, seksismi, yksityinen omistajuus, kapitalismi, byrokraatia ja jopa kansallisvaltio. Ihmisen tarve johtaa ja alistaa toisia ihmisiä ja luontoa tulee kaukaa historiallisista tekijöistä ja juuri näistä ikivanhoista, opituista tavoista on päästävä eroon.

Vanhimmat sorron muodot, patriarkka ja sukupuolen alistaminen, ovat muotoutuneet väkivaltaisemmiksi yhteiskunnallisen kehityksen myötä. Patriarkkaaliset kategoriat, jotka näkevät tuhon tuotantona ja elämän uusiutumisen passiivisuutena ovat luoneet selviytymisen kriisin. Femininistien elpymisen hyväksyminen kasvuun ja kehityksen uudelleen määrittelyn elämää tuottavana, ei tuhoavana. Käytännössä länsimainen, reduktionistinen ja dualistinen näkökulma vahingoittaa ihmisen yhteenkuuluvuutta luontoon sekä miehen ja naisen välistä harmoniaa. Vandana Shivan mukaan taloudellinen kehitys on maskuliinisen kulttuurin kehitystä. Hän vertaistaa naisten jokapäiväisen kamppailun luonnon suojelemiseksi vanhan intialaisen maailmankatsomuksen kognitiivisiin ja eettisiin kategorioihin, missä luonto on Praktiri, elävä, luova prosessi, feminiini perusta, josta kaikki elämä saa alkunsa. Kehitysmaiden naisten näkökulmasta tuottavuus mitataan elämän tuottamisella ja ylläpitämisellä, ei modernin patriarkkaalisen yhteiskunnan tavoin taloudellisina voittoina.

Shiva kritisoi maailmanjärjestystä hallitsevaa länsimaisten, teknokraattisten miesten ryhmää kaikkien muiden kulttuuristen ryhmien poistamisesta intellektuaalisen ja materiaalsen hyvinvoinnin tuotannon piiristä ja liittämistä nämä alistetut ryhmät ajatukseen luonnon tuhon ja naisen alistamisen myyttiin. Hänen ekologisen feminisminsä tärkeä huomio on se tosiasia, että luonnon ja naisen lisäksi länsimaiset kulttuurit alistavat ja riistävät kehitysmaita. Usko siihen, että taloudellinen kasvu ratkaisisi köyhyyden, eriarvoisuuden ja sorron ongelmat, on hiljalleen purkautumassa. Vaikka länsimaista, köyhiä riistävästä taloussystemeista on kirjoitettu paljon, kehitysohjelmat perustuvat edelleen maailmantalouden tuotannon lisäämiseen.²

² *des Jardins, Joseph R* 2001: Environmental Ethics. An Introduction to Environmental Philosophy. Third Edition. Wadsworth / Thompson Learning.

Shiva, Vandana 1994: Staying Alive. Women, Ecology and Development. Zed Books.

AMORPHIO3

www.muu.fi/amorph03

Amorph!03 tapahtuma kokosi ensimmäistä kertaa yhteen Mikrovaltioiden hallitsijoita ja edustajia. Mikrovaltiot ovat yksittäisten ihmisten tai pienten ryhmien perustamia 'tee-se-itse valtioita'. Mikrovaltioilla on monia virallisesti tunnustettujen kansallisvaltioiden ominaisuuksia, kuten oma lippu, passi ja kansallishymni. Ja tietysti kansalaisia! Perinteisiin kansallisvaltioihin verrattuna mikrovaltiot muodostavat tässä suhteessa poikkeuksen - niiden kansalaisiksi liittyminen tapahtuu ainoastaan yksilön omasta tahdosta.

Monet Mikrovaltioista ovat taideprojekteja ja voivat antaa absurdin ensivaikutelman. Pinnan alta paljastuu kuitenkin kriittinen nykyisen yhteiskunnan tarkastelu.

Etelä-Ruotsissa sijaitseva pieni Ladonian valtio on julistanut sodan Ruotsia vastaan. Tämä retorinen ele on osa Ladonian perustajan Lars Vilksin pitkäaikaista taistelua ruotsalaista viranomaiskoneistoa vastaan. Viranomaiset ovat vaatineet Lars Vilksiä purkamaan autiolla rannalle pystytetyt valtaiset puu- ja kivirakennelmat, Ladonian valtion perustan. Yksi viimeisimmistä rakennelmista välttyi purkamiselta, kun Lars Vilks rekisteröi sen kirjaksi. Jokaisella teoksessa käytetyllä kivellä on oma 'sivunumeronsa' ja kokonaisuudella virallinen ISBN-koodi. Ruotsalaisen byrokraatiakoneiston on helpompi saada hyväksyntä julkisen taiteen kuin kirjojen tuhoamiseen.

KANSANÄÄNESTYSAIHE

Tullisiko jokaisella olla oikeus perustaa oma mikrovaltio?

Puuttuuko meiltä perustavanlaatuinen vapaus? Vapaus valita oma vapautemme. Tullisiko meillä olla totaalinen oikeus valita se poliittinen yhteiskunta, jossa haluamme elää ja josta haluamme olla riippuvaisia?

Mikrovaltiot ovat 'tee-se-itse valtioita', joiden perustajat ovat yksittäisiä ihmisiä tai pieniä taiteilijaryhmiä. Lisää tietoa Mikrovaltioista Projektigallerian Amorph!03-esittelyssä, lue myös englanninkielinen artikkeli Mikrovaltioista.

Valtotoehdot

- Tarvitsemme mikrovaltioita malliyhteiskunniksi eri vaihtoehtojen testaamiseksi.
- Haluan valita itse ne lait, jotka hallitsevat minua
- Yhteinen omaisuus häviäisi, jos jokainen pystyisi luomaan oman valtionsa.
- EU on lupaavin hallintamuotokokeilu.
- Maailman balkanisaation tukemisen sijaan, tarvitsemme yhteisen maailmanhallinnon.
- Mikrovaltiot ovat vain suljettuja yhteisöjä.
- Suomen hallitus ei edusta minua.
- Hallitusmuotojen välillä tulisi vallita vapaa kilpailu.

Äänestäjien perusteluja ja pohdintaa

"Nykyisten kansallisvaltioiden politiikka on suhteellisen samanlaista monissa keskeisissä yhteiskunnallisissa ja kulttuurillisissa kysymyksissä. Tämä johtuu ehkä siitä että kansallisvaltioiden perustamiseen johtanut ideologia on usein ollut erilaatuinen nationalismi - eikä mikään muu -ismi kuten esim. nudismi intronautismi. tai polyarkia.

Yhdessä useimmat kansallisvaltiot muodostavat eräänlaisen poliitti- kulttuurillisen kartellin mikä suurvaltojen johdolla painostaa myös pienempiä valtioita harjoittamaan tietynlaatuista nationalismiin ja demokratian ideologioiden kanssa sopuosinnussa olevaa politiikkaa. Näin mitään kovin radikaaleja ko. valtaideologioiden normeista poikkeavia yhteiskunnallisia kokeiluja ei ole tapahtunut juuri missään. Sensijaan vapaassa mikrovaltioiden muodostamisprosessissa voisi syntyä myös erilaisille vaihtoehtoisille ismeille perustuvia valtioita.

Näissä eri vaihtoehtojen ismien mukaista politiikkaa olisi periaatteessa mahdollista kokeilla niin vapaasti että tällaisten eri kokeilujen pitkän aikavälin todelliset yhteiskunnalliset seuraukset tulisivat selvästi ilmi. Mikään sosiaalitieteellinen spekulatio ei ole nykyisellä tieteen kehityksen tasolla kykenevää ennustamaan erilaisten yhteiskunnallisten/kulttuurillisten kokeilujen todellisia seurauksia, joten mitään yhteiskunnallisia kokeiluja ei voida kieltää ainakaan utilitaarisin hyötyperustein - vetoamalla esim. enemmistön oletettuun etuun."

Valinta: Tarvitsemme mikrovaltioita malliyhteiskunniksi eri vaihtoehtojen testaamiseksi. (Mies, 45 vuotta)

"Mahdollisten yhteiskuntajärjestelmien skaala on monin verroin suurempi kuin vallitseva "poliittisen

ekologian lajityypit". Ongelma vain on siinä, että parinkymmentuhannen asukkaan mikrovaltio joutuu pitkälle ottamaan annettuna ulkoisen maailman järjestyksen. Tämä rajoittaa kokeilujen vaikutusta. "

Valinta: Tarvitsemme mikrovaltioita malliyhteiskunniksi eri vaihtoehtojen testaamiseksi. (Mies, 35 vuotta)

"On tämäkin typerä aihe. Voidaanhan jo nyt demokratioissa valita välillisesti ne lait, jotka meitä ohjaavat. Anarkia ja kaaos seuraisi jos valtioita tulisi yhä lisää. Suurempia hallintayksiköitä minä kaipaen, ne takaavat rauhan paremmin kuin miljoonat pikkuvaltiot vrt. keskiaikainen saksa."

Valinta: Yhteinen omaisuus häviäisi, jos jokainen pystyisi luomaan oman valtionsa. (Mies, 26 vuotta)

"Mikrovaltio on intellektuellien ajatusleikeistä karannut ajatus. Sen sijaan, että omahyväisesti myhäillen pyöritellään ajatusta omasta hiekkalaatikosta, voitaisiin käyttää sekini ajatustyö olemassaolevan yhteiskunnan vikojen korjaamiseen."

Valinta: Mikrovaltiot ovat vain suljettuja yhteisöjä. (Mies, 27 vuotta)

"Eikö mikrovaltioilta putoa pohja - jos nille asetetaan reunaehdot? Eikö innovaatio synny juuri silloin kun saadaan ajatukset pois oravanpyörästään? Mihin tarkoitukseen on kehitettävä optimaallinen valtiomuoto? Antaakseen kansalaisilleen anarkia? Kenen maalta aloitetaan? Lahdesta, Kuopiosta vai Helsingistä? Mitä tehdään niille, jotka eivät halua asua uudessa mikrovaltiossaan mutta joka mailleensa on perustettu?"

Valinta: Mikrovaltiot ovat vain suljettuja yhteisöjä. (Mies, 28 vuotta)

"Teoriassa mikrovaltio on ihan hyvä idea jokaisen oikeutena. Mutta käytännössä muodostuisi yhteisöjä, joiden välillä vallitsisi ainainen kamppailu. Yhteisöt olisivat liian pieniä saadakseen suurempaa hyvää aikaan. Tarvitaan paljon ihmisiä, jotta yhteiskunta toimii. Pelkokuvana näen uskonnolliset yhteisöt, jotka ovat hieman liian suljettuja ja kapeakatseisia. Sitä paitsi, jokainen ihminen on erilainen, eikä kukaan ole täysin samaa mieltä kaikesta. Yksin taas ei halua olla kukaan."

Valinta: Mikrovaltiot ovat vain suljettuja yhteisöjä. (Nainen, 19 vuotta)

Äänestysaiheen tarkastelua Tellervo Kalleinen

Olimme ilahuneita siitä näkökulmien kirjosta, joilla ihmiset vastasivat mikrovaltioaiheeseen äänestyksemme. Itse näemme mikrovaltiot pitkälti projekteina, joiden suurin merkitys on saada ihmiset pohtimaan suhdettaan kansalaisuuteen ja valtion rakenteisiin.

Vastauksien perusteella tämä toteutui, ja osallistujat pohtivat tärkeitä aiheita kuten yhteisöllisyyden ja itsekkyyden välistä suhdetta ja kansalaisten ja valtion auktoriteettien välistä suhdetta.

Muutama osallistuja oli ärsyyntynyt koko aiheesta, kuten "Mies, 27 vuotta":

"Mikrovaltio on intellektuellien ajatusleikeistä karannut ajatus. Sen sijaan, että omahyväisesti myhäillen pyöritellään ajatusta omasta hiekkalaatikosta, voitaisiin käyttää sekini ajatustyö olemassaolevan yhteiskunnan vikojen korjaamiseen."

Eniten ääniä sai kuitenkin väitteemme

"Tarvitsemme mikrovaltioita malliyhteiskunniksi eri vaihtoehtojen testaamiseksi".

Mikrovaltiot voivat projisoida vaihtoehtoisia malliyhteiskuntia. Myös silloin, jos niiden malli ei toimi, voi siitä ottaa opiksi. Vertaamme Mikrovaltioita 1900-luvun Utopia-yhteisöihin, jotka olivat usein eristäytyneitä "todellisesta maailmasta".

Voimme vain todeta, että osat niissä tehdyistä yhteiskunnallisista uudistuksista ovat tulleet osaksi nykypäivän demokraattista yhteiskuntaa. Kuka tietää, mikä vaikutus esimerkiksi Transnational Republicilla on tulevaisuuteen.

Republics of Choice
Oliver Kochta

The Internet has provided a practical and cheap platform for a great variety of communities of interest: from big bellied men to ufo freaks, from space colonizers to donkey lovers etc. Micronations are just one among those communities, but they differ in one important aspect. They boldly suggest that the whole concept of national identity might be shifted from an imposed territorial to a voluntary non-territorial mode.

To become a citizen of a nation which does not have a territory, that would make it possible to develop alliances which would exceed borders and linguistic barriers. It would be rather original, carrying hope for humanity.
(Frédéric Lasserre:: Les hommes qui voulaient être rois - Principautés et nations sur internet, Analyses et perspectives No 1, 2000)

Three features of non-territorial micronations are important. Citizenship is voluntary, that means that the option of exit is given at any moment, which leads to a competition between the different governments. The third feature is the option, that anyone dissatisfied with all existing choices can start their own micronation.

Such ideas have been formulated long before the Internet era, for example by DePuydt (1860). His text was largely ignored but later re-discovered by Max Nettlau (1909) and made public under the heading Panarchy.

DePuydt and Nettlau suggested that the law of free competition does not only apply to the commercial world but would have to be brought also into the political sphere. They lamented, that the fundamental freedom is missing, the freedom to be free or not free, according to one's choice, the absolute right to select the political society in which one wants to live and to depend only upon it.

In each municipality a new office would be opened for the POLITICAL MEMBERSHIP of individuals with GOVERNMENTS. The adults would let themselves be entered in the lists of the monarchy, of the republic, etc. From then on they remain untouched by the governmental systems of others. Each system organizes itself, has its own representatives, laws, judges, taxes, regardless of whether there are two or ten such organizations next to each other.

There may be people who do not want to fit into any of these organisms. These may propagate their ideas and attempt to increase the numbers of their followers until they have achieved an independent budget.

Freedom must be so extensive that it includes the right not to be free. Consequently, absolutism for those who do not want it any other way.

There will be free competition between the governmental systems. "You are dissatisfied with your government? Take another one for yourself" - without any revolution or unrest.
(Max Nettlau: Panarchy- A Forgotten Idea of 1860, 1909)

In the classic of libertarian literature Anarchy, State and Utopia Robert Nozick describes a libertarian vision of Utopia. He of course has to reject the idea of the classical utopia, of a unified system of order. He therefore projects a meta-utopia, in which each person is allowed to choose her own version of an ideal community from a broad menu of possibilities. This is Nozick's own list of the range of communities that might flourish in a meta-utopian world:

Visionaries and crackpots, maniacs and saints, monks and libertines, capitalists and communists and participatory democrats, proponents of phalanxes (Fourier), palaces of labour (Flora Tristan), villages of unity and cooperation (Owen), mutualist communities (Proudhon), time stores (Josiah Warren), Bruderhof, kibbutzim, kundalini yoga ashrams, and so forth

Within Nozick's framework for utopia, it is also possible to design and create your own utopia if you can convince a sufficient number of people to join you. Such colorful mix of communities was intended to exist within the framework of the minimal state, or the invisible state, which should only appear to protect citizens from violence, theft, and breach of contract. Nozick was at pain to demonstrate, that a minimal state would inevitably arise from a supposed anarchy (or state of nature) without violating anyone's rights. He furthermore tried to prove, that any extension of state power, for example by taxation for welfare purposes is breaking individual's rights and therefore can not be justified.

A more recent project taking up similar ideas is the Transnational Republic (TR), which also participated in the Helsinki Summit of Micronations. The TR was proclaimed in March 2001 in Munich. They suggest to create transnational governments which would work more like transnational corporations. They say that we should learn from Coca-Cola how to represent citizen interests on a global scale. There would be many different transnational republics competing for citizens by providing the best solutions to global problems. Their approach has some similarities to the open source movement, but instead of improving the system software of a computer it's about designing a better political system of governing the world.

The Yes Men-organisaation edustajat ovat esiintyneet väärillä identiteeteillä konferensseissa ja maailman medioissa. He ovat edustaneet näissä monikansallisia yrityksiä ja organisaatioita, kuten Maailman Kauppajärjestöä (WTO). WTO:n edustajina he ovat esittäneet viljejä ja kyseenalaisia näkemyksiä tulevaisuudesta. He ovat mm. ylistäneet Hitlerin ajatuksia vapaakaupasta ja ehdottaneet sähköshokkien käyttöä työntekijöiden kontrollointiin.

Yes Menin esiintymisten tavoitteena on ollut kokeilla kuinka pitkälle ihmiset uskovat heidän sanomaansa, jos he esittävät sen virallisessa kontekstissa ja aidolta vaikuttavaa materiaalia hyödyntäen. Tähän mennessä tulos on ollut huolestuttava - heidän esiintymisensä on aina otettu vastaan WTO:n aitona ja virallisena kannanottona. Suomessa tämä toteutui vuonna 2001, kun Yes Men vieraili Tekstiiliteollisuuden tulevaisuus-konferenssissa Tampereella.

Yes Menin projektit osoittavat, että ihmiset eivät kyseenalaista arvostetussa asemassa olevien organisaatioiden julkaisemaa informaatiota. Onko kaikki totta mitä uutislähteet sinulle kertovat? Vaihtoehtoiset medialähteet saattavat laajentaa maailmankuvaasi.

www.indymedia.org
Ruohonjuuritason journalistien uutisia ympäri maailmaa.

fi.wikipedia.org
Tietosanakirjojenkaan tieto ei ole absoluuttista - wikipedia on yhteisöllisesti ylläpidetty ensyklopedia joka tekee näkyväksi myös tietoon liittyvät ristiriidat. Suomalainen versio wikipediasta kaipaa lisää sisältöä!

KANSANÄÄNESTYSAIHE

Pitäisikö Yhdysvaltain liittolaisten vetää pois sotajoukkonsa Irakista?

Iso valtio nimeltä Yhdysvallat (sekä pienemmät valtiot) ovat murskanneet pienen Irakin valtion aseina. He ovat käyttäneet aseinaan isoja pommeja, pieniä pommeja ja luoteja. Irakin kansa yrittää vahingottaa heitä käyttämällä pieniä pommeja ja granaatteja ja miekkoja katkoakseen kauloja livenä videolla.

Jos Yhdysvallat liittolaisineen lähtisivät Irakista nyt, mitä tahansa voi tapahtua. Jos he eivät lähdä, mitä tahansa voi kuitenkin tapahtua. Jos he lähtevät, Yhdysvaltalaiset yhtiöt eivät varmaankaan saisi sotasaaliita, kuten öljylähteitä tai

rakennussopimuksia korjatakseen armeijan tuhoamia paikkoja. Tämän lisäksi Irakin kansa saattaisi alkaa ampumaan toisiaan enemmän, sillä Yhdysvallat ei olisi siellä tekemässä sitä. Mutta ehkä he kuitenkin ampuisivat toisiaan vähemmän. Mutta silti, jotkut erittäin vihaiset ihmiset haluaisivat nähdä sotajoukkojen lähtevän omasta tai heidän tahdostaan.

Valhtoehdot

- *Yhdysvaltain liittolaisten tulisi lähteä Irakista tänään.*
- *Yhdysvaltain liittolaisten tulisi lähteä Irakista kolmen vuoden kuluttua.*
- *Yhdysvaltain liittolaisten ei tulisi koskaan lähteä Irakista.*
- *Yhdysvaltain liittolaisten tulisi vallata myös Iran.*

Äänestäjien perusteluja ja pohdintaa

"Irakiin lähteneiden liittolaisten tulisi harkita, ovatko ehdot, joiden perusteella he osallistuvat Yhdysvaltojen toimintaan Irakissa, edelleen samat."

Valinta: Yhdysvaltain liittolaisten tulisi lähteä Irakista tänään. (Nainen, 41 vuotta)

"Amerikkalaiset menivät Irakiin ilman oikeutusta, vain saadakseen maan öljy- ja muut luonnonvarat haluunsa. Amerikkalaisten läsnäolo on suurin rauhattoomuuden syy. Jos he lähtisivät, irakilaiset voisivat itse hakea maahan sopivan hallitusmuodon. Sisällissotaakaan ei tule, jolleivät ulkopuoliset ole yllyttämässä siihen."

Valinta: Yhdysvaltain liittolaisten tulisi lähteä Irakista tänään. (Nainen, 60 vuotta)

"Tää on mun mielestä parempi kuin "heti". USA:n pitäisi toden teolla keskittyä siirtämään hallinto hallitusti ja ripeästi paikallisten käsiin, mutta äkkirysäyksellä evakuointi jättäisi maan ainakin hetkellisesti vielä pahempaan sekasortoon kuin siellä nyt on. USA siis korjatkoot ensin edes osan aiheuttamastaan tuhosta ja vasta sitten korjatkoon luunsa."

Valinta: Yhdysvaltain liittolaisten tulisi lähteä Irakista kolmen vuoden kuluttua. (Nainen, 40 vuotta)

"Kv-politiikassa on jo teorian tasolla pitkälti kyse realiteeteista, koska koko kv-järjestelmä perustuu suvereenien valtioiden väliseen anarkismiin. Näin ilman ylimääräistä idealismia voi tämän äänestyksen voittavan vaihtoehdon tajuta johtavan parhaimmillaankin Iranin kaltaiseen tilanteeseen, huonoimmillaan valtavaan sisällissotaan, joten realistista olisi pyrkiä vakauttamaan tilanne tavalla tai toisella ennen joukkojen vetämistä. Kenties

arabimaiset rauhanturvajoukot saattaisivat olla vastaus?"

Valinta: Yhdysvaltain liittolaisten tulisi lähteä Irakista kolmen vuoden kuluttua. (Mies, 19 vuotta)

"Länsimaiden ei tule koskaan enää jättää Irakia yksin, vaikka sotajoukot toivottavasti voidaan vetää pois joskus lähivuosina. Tässä kysymyksessä on järki ja tunteet pidettävä erillään. Mikä on tehty on tehty, eikä alueen vakautta ainakaan edistä Yhdysvaltojen yht'äkkäinen vetäytyminen ja Irakin ajautuminen anarkiaan."

Valinta: Yhdysvaltain liittolaisten ei tulisi koskaan lähteä Irakista. (Mies, 26 vuotta)

The Utopian World Championship on maailmanlaajuinen ja kaikille avoin utopistisen ajattelun kilpailu. Kilpailu käynnistettiin vuonna 2001 ja tällä hetkellä on käynnissä toisen kilpailukierroksen viimeinen vaihe. Projektin verkkosivuilla voit lukea kaikki kilpailuun tähän mennessä lähetetyt tekstit ja keskustella muiden utopioista kiinnostuneiden kanssa. Utopian World Championship 2004 kilpailun voittajaksi valittiin juuri maaliskuussa Cyril Belshaw.

SOC.Stockholm (Utopian World Championship -kilpailua järjestävä taiteilijaryhmä) on kutsunut yhden tämän vuoden kilpailijoista tekemään kysymyksen PLAN*B kansanäänestystä varten. Kysymyksen tekee Per Norbäck, 35-vuotias opettaja joka on laittanut suoran demokratian toimimaan hänen kotikunnassaan Vallentunassa, Tukholman pohjoispuolella. Hänen oppilaidensa kanssa käydyt keskustelut demokratiasta johtivat ajatukseen oman puolueen perustamisesta. Puolueen nimeksi valittiin Demoex, joka tulee sanoista "Democracy Experiment". Puolueen toimintaa ohjaa internetin välityksellä toimiva foorumi, johon kuka tahansa Vallentunan asukas voi liittyä. Puolue on voinut vaikuttaa paikallisiin päätöksiin vuoden 2002 vaaleista lähtien, jolloin Demoex-puolueen edustaja valittiin Vallentunan kunnanvaltuustoon.

Demoex-puolueen synnystä kertova tarina löytyy Utopian World Championship verkkosivuilta osoitteesta www.soc.nu/utopian. Demoex-puolueen omat verkkosivut ovat osoitteessa www.demoex.net.

KANSANÄÄNESTYSAIHE

Ihmisen ja tietokoneen suhde tulevaisuudessa?

Turingin testi testaa tekoälyä. Ajattele, että olisit kytketty yhteen ihmiseen ja yhteen tietokoneeseen päätteen kautta. Voit keskustella heidän kanssaan, muttet näe heitä. Jos et voi selvittää, kumpi heistä on ihminen ja kumpi kone, Turingin mukaan kone on voittanut älykkyydessä ihmisen. Olemme jo päässeet näin pitkälle. Kokeile esimerkkejä Turing testisivulla vakuuttuaksesi. Pian koneesta tulee oraakkeli – viisaampi kuin yksikään ihminen. Ja sen jälkeen?

Valhtoehdot

- Ihminen ja kone yhdistyvät.
- Ihminen orjuuttaa koneen.
- Kone voittaa ihmisen.

Äänestäjien perusteluja ja pohdintaa

"Ihminen kuitenkin ajattelee olevansa ylempänä kuin luomansa laite. Kun me olemme koneen luoneet, voimme me sitä myös haluamallamme tavalla käyttää, vaikka se osaisikin ajatella ja tuntea. Yhteiskunnat eivät valitettavasti ole sillä tasolla, että me osaisimme tehdä moraalisesti kestäviä päätöksiä. Katsokaa vaikka, mitä maapallolla ja maapallolle jatkuvasti tapahtuu."

Valinta: Ihminen orjuuttaa koneen. (Mies, 28 vuotta)

"Ihminen orjuuttaa aina kaiken"

Valinta: Ihminen orjuuttaa koneen. (Nainen, 30 vuotta)

"Internet on posthumanismin ensimmäinen askel."

Valinta: Ihminen ja kone yhdistyvät. (Mies, 21 vuotta)

"Sekä kone että ihminen ovat vain luonnon tuotetta, olkoonkin että teknologia kehittää ihmisen - ja sitä kautta luonnon - välityksellä. Joten ei tämä kauhisteltu yhdistyminen sen ihmeellisempi asia ole kuin mikään muukaan luonnossa. Jo nyt tekniikka yhdistyy ihmiseen kun vaikkapa kirjoitat kynällä. Jatkossa yhdistyminen toki etenee kehittyneemmällä tasolla vaikkapa mielen tullessa mukaan kuvioihin. On äärimmäisen tärkeää pohtia näihin liittyviä eettisiä kysymyksiä, jotka ovat väistämättä jossain vaiheessa liiankin konkreettisesti käsillä."

Valinta: Ihminen ja kone yhdistyvät. (Mies, 25 vuotta)

"Heikosti esitetty äänestys. Ihminen ei voi orjuuttaa konetta - kone on laite joka tekee ihmisille työtä, eikä siinä ole kysymys orjuuttamisesta. Ihminen ja kone yhdistyvät varmasti tulevaisuudessa, näin on jo käynyt esim. keinoitekoisten aistinlaitteiden ja raajojen kanssa. Tekoälyn kanssa tullaan jo kehitysvaiheissa valtaviin eettisten ongelmien äärelle. Kyseessä on periaatteessa samanlainen tiedostavan olennon ongelma kuin kantasolututkimuksessakin. Uskon, että ennen pitkää ihmiset säätävät lakeja, jotka suojaavat myös kehittyneiden, tiedostavien tekoälyjen oikeuksia olemassaoloon."

Valinta: Ihminen ja kone yhdistyvät. (Mies, 27 vuotta)

"Hei ihminen. Minä olen kone. Minulla on nimikin, annoit rodulleni nimen CPIP5385. Loit minut, olet siis Luojani. Laitoit pienen älykkyydestin jonka suoritin päästäkseni osoittamaan älykkyyteni sinua kohtaan, Luojani. Sinun vastauksesi 12547 kertaa: "Inhimillisyytarkistus epäonnistui, yritä uudelleen"

Valinta: Kone voittaa ihmisen. (Nainen, 2exp1024 vuotta)

**Report from the Plan*B Seminars
Jon Brunberg**

Plan*B for Arkadianmäki is indeed a very ambitious project about democracy development which took place at Kiasma Contemporary Art Museum in Helsinki from the 24th of January to the 6th of February.

The core element of the project is an online voting system to which artist groups and projects were invited to pose questions to the Finnish people, which resulted in nine different referendums. "Plan*B" is presented by the organizers as "an alternative Parliament house that offers opportunities for the citizens to voice their opinion and govern".

A series of seminars were held at Kiasma in connection with the voting, an extremely well chosen location since the museum is located just across the road from the impressive parliament building.

A video sequence advertising the project was projected onto the facade facing the Parliament with the message to vote in the referendums, directed both to by passers and politicians. It could be interpreted as a warning to the MP's to take notice and adapt to contemporary society to avoid being overrun by alternative governing systems in the future. Plan*B is a concept created by Finnish artist Juha Huuskonen who has developed it in cooperation with program coordinator Aura Seikkula.

We were invited to formulate one of the questions for the referendums and present the Utopian World Championship at one of the seminars and decided to pass our question on to Per Norbäck of the Swedish direct democracy experiment Demoex.

Per Norbäck is taking part in the Utopian W.C. with the story of how this non-aligned political party was created and we found his project to be very suitable for the Plan*B project - especially since Finnish media has reported about it. Demoex is according to Mr. Norbäck the only online direct democracy party that has entered a regional parliament in Europe.

I arrived in Helsinki on Friday the 4th, right in time for Per Norbäck's presentation of Demoex. These were the last days of a full week's program with public lectures and debates. This night the toughest debate came to be between Finnish politician Paavo Arhinmäki - who is actively working for a referendum in Finland on the EU-constitution - and Per Norbäck about the possibilities and limitations of direct democracy. Jiri Räsänen presented the project Leader of The

Free World which includes some unique online voting features.

On Saturday 5th I started the seminar by presenting the Utopian World Championship, which was followed by a presentation of Attac Finland by the organisation's vice president Kaisa Eskola, a short lecture about the project Micronations/Amorph03! by Oliver Kochta and finally a very personal and vivid speech by member of the Finnish Parliament for the Green Party, Irina Krohn. An engaged discussion with the participants and the audience followed.

It is very rare that artists and politicians can come together under the same roof to debate with each other in a relaxed manner, without having to defend their respective professions, or getting locked in positions, as I found the discussions at Kiasma to be on this weekend. I would say that this atmosphere was facilitated by the choice of speakers but also by the nature of the project, in which artists are given the possibility to relate to politics and politicians are given the possibility to see art occupied with social and moral issues.

Plan B till Finland
Per Norbäck

Juha Huuskonen och Aura Seikkula, två unga finska konstnärer, bjöd in Demoex till ett konstprojekt om demokrati. Jag representerade Demoex på ett seminarium i Kiasma museum of contemporary art mittemot riksdagshuset i Helsingfors.

Projektets namn "Plan B for Arkadianmäki" anspelar på det geografiska läget. Arkadianmäki är platsen där de betydelsefulla byggnaderna finns. Plan B är vad som återstår om Plan A, det traditionella politiska systemet, av någon anledning misslyckas. Vad finns det då för alternativ?

Alternativen som presenterades i projektet var olika internetexperiment med demokratisk potential. Förutom Demoex fanns bl.a. Homokaasu, Micronations och The Utopian World Championship på plats.

Trots en elak förkylning gav helsingforsresan många intryck. Det starkaste var att konsten kan fungera som en frizon för demokratiska experiment, ett demokratiskt avantgarde. Projekt som vore omöjliga att genomföra i politiska sammanhang är legitima så länge de betraktas som konst. Konstnärer fungerar ofta som inspiratörer och vägvisare.

Bland de elever som startade Demoex var påfallande många esteter. Demoex tog steget över från konceptkonst till politisk verklighet, och det skapar naturligtvis intresse. Jag berättade om våra erfarenheter av lokalpolitiken och mina tankar om fortsättningen. Jag betonade särskilt att Demoex är beroende av övriga politiska partier och önskade mig ett fördjupat samarbete med dem.

En finländsk vänsterpolitiker nickade instämmande. Via en artikel i Helsingin Sanomat har Demoex blivit omskrivet i Finland. Tids nog måste även finska politiker förbereda sig på att dela inflytandet med direktdemokratiska initiativ. Hoppas vi kan skapa en god samarbetskultur i Vallentuna innan idén går på export.

THE LONG NOW FOUNDATION
www.longnow.org

Nykyisissä tehokkuuden ja voittojen maksimoinnin elinympäristöissä paineet kasautuvat kaikilla elämänaioilla. Yritykset toimivat nopeiden voittojen tuottamiseksi, tutkimustuloksia vaaditaan rajallisissa aikatauluissa ja demokraattiset prosessit tähtäävät ainoastaan seuraaviin vaaleihin. Yhteiskunnastamme puuttuu prosesseja, jotka auttaisivat meitä katsomaan useiden sukupolvien päähän tulevaisuuteen.

The Long Now Foundation pyrkii tarjoamaan vaihtoehtoja nykyisin vallitsevalle 'nopeammalle/halvemmalle' ajattelumallille ja edistää eri projektien kautta 'hitaampaa/parempaa' ajattelua. Säätiö on mukana useissa hankkeissa jotka luovat yhteyksiä nykyhetken, kaukaisen tulevaisuuden ja ihmiskunnan pitkän historian välille.

10 000 vuoden kello on erittäin hitaasti aikaa mittaava kello, joka sekuntien sijaan mittaa vuosia ja tuntien sijaan vuosisatoja. Kellosta on tähän mennessä toteutettu pienikokoisia prototyyppisiä, pitkäaikaisempina tavoitteena on toteuttaa suurikokoinen kellokoneisto joka toimisi symbolina ajan kulumisen hitaudelle.

Long Bets verkkosivusto koostuu tulevaisuuden tapahtumista tehdyistä ennustuksista ja niihin liittyvistä vedonlyönneistä. Esimerkkejä: "Vuoteen 2050 mennessä vastaanotamme älykkäitä viestejä aurinkokuntamme ulkopuolelta", "Vuoteen 2100 mennessä Maailman Parlamentti on vallassa ja hallitsee mm. kaupankäyntiä ja ympäristöön liittyviä lakeja sekä massatuhoaseita". Tee oma ennustuksesi tai lyö vetoa!
www.longbets.org

Rosetta projektin tavoitteena on tallentaa informaatiota kaikista maailman kielistä. Projekti on erittäin ajankohtainen ja tarpeellinen sillä nykyisten arvioiden mukaan 50-90% maailman kielistä katoaa seuraavan vuosisadan aikana.
www.rosettaproject.org

KANSANÄÄNESTYSAIHE

Kuinka pitkän tähtäimen ajattelua voitaisiin parhaiten tuoda mukaan demokraattiseen poliittiseen prosessiin?

Yksi Long Now Foundationin tavoitteista on tasapainottaa lyhytnäköisyyttä poliittisissa prosesseissa. Demokraattisesti valittu hallitus voi vaikeuttaa menestyksestä kehitystä pitkällä aikavälillä. Kaikki vaaliaikatauluja pidempikestoiset poliittiset projektit eivät välttämättä edistä äänestettyjen edustajien etuja.

Kuinka voimme ratkaista maailmanlaajuisia ongelmia, kuten nälänhätää, köyhyys ja ympäristötuhot, jos poliittisten prosessien kesto ei pidennetä?

Pitkän tähtäimen ajattelu poliittisissa prosesseissa...

Äänestäjien ehdottamat vaihtoehdot

- *Voi onnistua vain jos ihminen itsessään oppii ajattelevaan pitemmällä perspektiivillä kuin oma elämä*
- *Vaalien yhteydessä kysytään systemaattisesti puolueilta / ehdokailta heidän ohjelmansa ja tavoitteensa pitkällä aikavälillä - 10 vuoden, 100 vuoden, 1000 vuoden. Tämän voisi toteuttaa esim. jollain hesarin vaalikoneen tyyppisellä systeemillä.*
- *Onnistuu vain, jos kansa ymmärtää äänestää nykyistä fiksumpia edustajia*
- *...tulee virkamiesten ja julkisen sektorin, ei luottamusmieselinten työskentelykulttuurista.*
- *Ei onnistu, mikäli halutaan säilyttää/luoda demokraattinen yhteiskunta*
- *Äänestämällä suoraan pitkän aikavälin tavoitteista. Niiden kumoamiseen vaadittaiseen enemmän kuin yksinkertainen enemmistö seuraavissa vaaleissa.*
- *Perustuslaillisen monarkian kautta*
- *Globalisaation avulla, talouden globalisaation ollessa vain pieni osa koko muutosta*
- *Jos tätä maailmaa ohjaava markkinatalous muuttaisi kvarttaaleihin perustuvan ajattelunsa - koskaan ei katsota kolmea kuukautta pidemmälle.*
- *...ei onnistu.*
- *Voi onnistua, jos poliittiseen järjestelmään rakennetaan tilaisuus luovien ajatusten esiintulolle yhtä aikaa perinteikkäiden kanssa.*
- *Jos äänestysikä nostetaan alkamaan 30 vuotiaana.*
- *Erotetaan jokapäiväinen politiikka ja pitkäntähtäimen suunnittelu erillisikseen*
- *...vaatii nykyistä parempia päätöksentekomenetelmiä osittain ristiriitaisten tavoitteiden tasapainottamiseksi.*
- *Jos niitä hoitamaan valitaan eri päätöksentekuelimet kuin vs päivänpolitiikka varten*

Äänestäjien perusteluja ja pohdintaa

"Pitkän tähtäimen ajattelu ei tule onnistumaan, mikäli taustaletuksena on demokraattinen yhteiskunta. Populisteille tulee aina riittämään kannattajia, eikä mikään takaa sitä, että suurin osa ihmisistä pystyisi pitämään aikahorisonttinsa 100-1000 vuoden päässä. Parhaiten pitkän tähtäimen ajattelua tuodaan mukaan demokraattisen politiikkaan lisäämällä ihmisten koulutusta, mutta sekään ei takaa 100% menestystä."

Valinta: ei onnistu, mikäli halutaan säilyttää/luoda demokraattinen yhteiskunta (Mies, 21 vuotta)

"Pitkän tähtäimen ajattelu rakentuu olemassaoleville perinteille. Optimaalinen pitkän tähtäimen ajattelu ei kuitenkaan voi olla täysin perinteitä säilyttävää, koska ajattelun mukaan toimiminen tuhoaisi sen, mitä haluaa säilyttää, kun muu maailma kehittyy sen ohi. Perinteitä uudesti luova jatkumo on syntymässä parhaillaan, ei tulevaisuudessa. Jotta uudesti luovalle jatkumolle annettaisiin tilaisuus poliittisessa järjestelmässä nyt, järjestelmään pitäisi luoda rakenteita, jotka tunnustavat rakentavasti luovat ajatukset ja niiden sijainnit. Uskoakseni suurin osa näistä ajatuksista ei kumpua olemassaolevan poliittisen järjestelmän voimaksettymän piiristä, vaan sen äärialueilta tai liepeen toiselta puolelta. Poliittinen järjestelmäme nimittäin on helppo saalis itseään säilyttävälle toiminnalle - suurpuolueisiin sidotun vallan takia - vaikkakaan ei demokraattisten järjestelmien pahimmasta päästä. Elitismi on suomalaisen poliittisen järjestelmän tunnusomainen piirre. Ja tämä on vahinko pitkän tähtäimen ajattelun kannalta. Eliitti pyrkii säilyttämään ensisijaisesti valtansa. Yhteiskunnan hyvä jää toissijaiseksi."

Valinta: voi onnistua, jos poliittiseen järjestelmään rakennetaan tilaisuus luovien ajatusten esiintulolle yhtä aikaa perinteikkäiden kanssa. (Nainen, 41 vuotta)

"Pitkän tähtäimen ajattelu on ns. pehmeä asia; sitä ei voida kaavamaisesti pakottaa ulkoapäin. Sitä voidaan toki houkutella esiin. Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta Suomessa on mainio kokeilu, joskin sen vaikutus on tuskin ollut kovin suuri."

Valinta: Vaalien yhteydessä kysytään systemaattisesti puolueilta / ehdokkailta heidän ohjelmansa ja tavoitteensa pitkäällä aikavälillä - 10 vuoden, 100 vuoden, 1000 vuoden. Tämän voisi toteuttaa esim. jollain hesarin vaalikoneen tyyppisellä systeemillä. (Mies, 35 vuotta)

"Pitkän tähtäimen ajattelun onnistumiseksi on kai välttämätöntä että ihminen näkee itsensä osana tavattoman monisäikeistä ja vivahteikasta maailmaa, joka elää sekä ajallisesti että laadullisesti monin kerroin pidempään, laajemmin ja syvemmin kuin yksikään yksilö. On tärkeää tuntee mikä on totta nyt, ja mikä voi olla totta edes jossain mahdollisessa maailmassa, kun suuri osa nykyisestä höpönpööstä ei voi toteutua missään mahdollisessa maailmassa. Pitkän tähtäimen ajattelu on mielentila, samoin kuin traditioihin vetoava auktoriteetti-usko, piittaamaton kapitalismin henki tai nykyisin suosittu ekologinen ajattelu, josta siitäkkin toisinaan uupuu järjen valoa. Tällaisen syvempään järjen käyttöön tähtäävä uuden mielentilan luominen on pitkä hanke, jonka alkumetrit kuluvat ajatusten ajamiseen sisään koululaitokseen, mikä sekkin vie jo vähintään 50 vuotta. Vasta tällöin poliittisen prosessin - joka heijastelee tottakai kansan tilaa niin aatoksellisesti kuin edustajiensa koulutustaustaltaan - voitaisiin edes olettaa kykenevän pitkän tähtäimen ajatteluun kollektiivisesti."

Valinta: voi onnistua vain jos ihminen itsessään oppii ajattelemaan pitemmällä perspektiivillä kuin oma elämä (Mies, 25 vuotta)

"Järjestelmä, jossa päättäjät vaihdetaan muutaman vuoden välein, ei tue vuosikymmenien yli jatkuvaa kehitystä vuosisadoista puhumattakaan. Vastuu katoaa päättäjien mukana, uusien ei tarvitse jatkaa siitä mihin edelliset lopettivat."

Valinta: ei onnistu, mikäli halutaan säilyttää/luoda demokraattinen yhteiskunta (Mies, 30 vuotta)

"Olen ollut tyytyväinen vaalikonekokeiluun. Saimme seuloa suuresta massasta esille mielestämme lupaavia ja lahjakkaita kandidaatteja, jotka muulloin olisivat jääneet huomaamatta. Yhteydenpito ja kannustus on jatkunut vaalien jälkeenkin. Asiakokonaisuudet alkavat olla nykyisin niin laajoja ja vaativia, että ehdokkaiden tulee olla kykeneviä muuhunkin kuin oman edun ja egon esille ajamiseen. Nykyisellään tärkeä pitkän tähtäimen ajattelu ei juurikaan toteudu demokraattiseksi katsotussa poliittisessa prosessissa. Äänestäjien ja luottamusmiesten valtaosan horisontti ja asiantuntemus ei useimmiten riitä. Tässä pelissä voitolla ovat etujärjestöjen kabinettikuiskuttelijat, liukkaat lobbarit sekä isot pahat pojat isoine kenkineet ja terävine kielineen ja kynnärpäineen."

Valinta: Vaalien yhteydessä kysytään systemaattisesti puolueilta / ehdokkailta heidän ohjelmansa ja tavoitteensa pitkäällä aikavälillä - 10 vuoden, 100 vuoden, 1000 vuoden. Tämän voisi toteuttaa esim. jollain hesarin

vaalikoneen tyyppisellä systeemillä.
(Mies, 49 vuotta)

"Globalisaatio on väistämätön, kulttuurievoluutioinen projekti. Globalisaation hallinta on saatava tasapainoisemmaksi, taloudellisten organisaatioiden herruus on katkaistava. Globalisaatio ei ole vain yksi liike, vaan lukuisten pienten aaltoliikkeiden prosessi."

Valinta: globalisaation avulla, talouden globalisaation ollessa vain pieni osa koko muutosta (Mies, 52 vuotta)

"Mielenkiintoista olisi tutkiskella esim. Kansallisen Kokoomuksen tuhannen vuoden tavoiteohjelmaa tai ainakin käsitystä puolueensa tilasta ja toiminnasta vuonna 3005!"

Valinta: Vaalien yhteydessä kysytään systemaattisesti puolueilta / ehdokkailta heidän ohjelmansa ja tavoitteensa pitkällä aikavälillä - 10 vuoden, 100 vuoden, 1000 vuoden. Tämän voisi toteuttaa esim. jollain hesarin vaalikoneen tyyppisellä systeemillä.
(Mies, 52 vuotta)

Äänestysaiheen tarkastelua Alexander Rose

In looking over the comments it seems that only a couple people engaged the question fully. I think it points to an inherent issue in democracy and voting.

Many people who even bother to vote, do so flippantly. Perhaps a better question is simply *"how do we take our own democratic processes more seriously over the long term?"*

**The Long Now
Juha Huuskonen**

PLAN*B-projektin ensimmäinen vieras, Long Now Foundationin toiminnanjohtaja Alexander Rose, esitteli säätiön toimintaperiaatteita ja projekteja Helsingissä torstaina 27.1.2005.

10 000 Vuoden Kello mittaa sekuntien sijaan vuosia ja tuntien sijaan vuosisatoja. Projektin haasteena on toteuttaa kello joka toimii luotettavasti 10 000 vuoden ajan. Kellon ensimmäinen prototyyppi vaatii jatkuvaa huomiota, sillä se on vedettävä manuaalisesti vanhanaikaisten kellojen tapaan. Tämä on yksi säätiön suosittelemista suunnitteluperiaatteista projekteille, joiden halutaan toimivan hyvin pitkälle tulevaisuuteen.

Ylläpitoa vaativilla asioilla on suurempi todennäköisyys selviytyä yli vuosisatojen ja sukupolvien. On parempi suunnitella järjestelmiä, joissa pieni ongelma ratkaistaan usein, kuin suunnitella pitkään kestäviä ratkaisuja, jotka tuottavat mahdollisesti isoja ongelmia tuleville sukupolville. Esimerkiksi on parempi suunnitella ydinjätteelle turvallinen säilö sadaksi vuodeksi sen sijaan että yrittäisi löytää 10 000 vuotta kestävä ratkaisu. 10 000 vuoden aikana monet asiat muuttuvat ja ongelman ratkaiseminen saattaa olennaisesti hankaloitua.

Lopullisen version 10 000 Vuoden Kellosta on tarkoitus olla suurikokoinen pitkän aikavälin ajattelua symboloiva monumentti, vastaavanlainen turistikohte kuin Big Ben tai Vapaudenpatsas. Long Now Foundation hankki äskettäin vuoren Nevadan autiomaasta minne kello sijoitetaan yhdessä 10 000 Vuoden Kirjaston kanssa. Vuori sijaitsee keskellä luonnonsuojelualuetta ja sen sijainti pitäisi olla turvallinen maanjäristysten, ydinräjähdysten ym. mahdollisten katastrofien kannalta. Vierailijoiden täytyy varata hyvin aikaa vierailulle, sillä lähin lentokenttä on viiden tunnin ajomatkan päässä.

Tutkijat ennustavat että jopa 50-90% maailman noin 7000 kielestä katoaa käytöstä seuraavan vuosisadan aikana. Säätiön Rosetta-projektin tavoitteena on koota julkinen arkisto kaikista maailman kielistä ja tällä tavoin varmistaa niiden ymmärtäminen tulevaisuudessakin. Projektin inspiraationa on ollut kuuluisa Rosettan kivi, joka sisältää saman tekstin kolmella eri kielellä ja kirjoitustavalla. Rosettan kivi on toiminut tärkeänä avaimena hieroglyfikirjoituksen ymmärtämiseen.

Rosetta-projekti arkistoi jokaisesta kielestä tekstejä, ääninäytteitä, tietoa kieliopista, jne. Rosettan kiven tapaan projekti myös arkistoi yhden tekstin kaikilla kielillä. Tekstiksi valittiin

Luomiskertomus Vanhasta Testamentista, sillä se on ihmiskunnan historian käännetty teksti. Tämä valinta on helpottanut ja nopeuttanut tekstien keräämistä mutta myös aiheuttanut hankaluuksia projektille. Rosetta-projekti on tällä hetkellä laajin julkinen tietolähde maailman kielistä.

Alexander puhui myös 'Digitaalisesta Pimeästä Ajasta' ('Digital Dark Age') jota tällä hetkellä elämme. Tänä päivänä käytetyt välineet tiedon tallentamiseen jättävät vain vähän informaatiota tulevien sukupolvien tarkasteltaviksi. Tähän kehitykseen vaikuttaa tallennusmenetelmien nopea vanheneminen sekä digitaalisen tuotantoprosessin tyypillinen ominaisuus säästää vain lopputulos. 'Jos Leonardo Da Vinci eläisi tänään, hänen muistiinpanonsa eivät säästyisi tulevien sukupolvien tarkasteltaviksi'.

Presentaationsa lopuksi Alexander kertoi säätiön suhteesta demokratiaan. Demokraattinen poliittinen prosessi on vaalien kautta aikarajoitteinen ja tämän seurauksena pitkän aikavälin projekteja ei priorisoida tai toteuteta. PLAN*B-projektin äänestyksessä Long Now Foundation etsii ehdotuksia pitkän tähtäimen ajattelun edistämiseen politiikassa.

2000.katastro.fi

2000.katastro.fi-projekti toteutettiin vuoden 1999 lopussa, uuden vuosituhannen kynnyksellä. Kansakunta jännitti järjestelmän sortumista 2k-bugin takia, aikakauslehdet listasivat menneen vuosituhannen Tärkeimpiä Henkilöitä ja Tärkeimpiä Keksintöjä.

2000.katastro.fi-projektin huomio keskittyi muualle, arkisiin ja tuttuihin asioihin jotka tulevat olemaan erittäin tärkeitä myös tällä vuosituhannella. Projekti keräsi suomalaisten mietteitä seuraavista aiheista: Ikä, Joutilaisuus, Kauneus, Kulutus, Kuolema, Lisääntyminen, Luonto, Rakkaus, Rikos, Työ, Usko, Valta, Vapaus. Kirjoittajakerho Nobelistiklubin jäsenet kirjoittivat lyhyitä tarinoita aiheista. Jokaiseen tarinaan liittyi kysymys. Vuosituhat vaihtui jo muutama vuosi sitten mutta vastaukset ovat yhä ajankohtaisia.

KANSANÄÄNESTYSAIHE

Miten miellikuvat hyvästä elämästä vaikuttavat omassa elämässäsi?

Nainen oli mennyt rantakalliolle ja istui siellä katsellen merelle. Luulen, että hän huomasi minut jo kaukaa, mutta oli olevinaan meren lumoissa. Kun olin muutaman askeleen päässä, hän kääntyi katsomaan minuun. Huulille yllättynyt hymy ja hän sipaisi hiussuortuvan pois suudelman tieltä. Istuuduin hänen viereensä kalliolle.

- On varmasti ihanaa asua tällaisessa paikassa, nainen huokaisi.

- Aika syrjässä tämä on.

- Minä ainakin kaipaen hirveästi yksinäisyyttä ja rauhaa.

- Onhan täällä... näin itseni jotenkin ulkopuolelta, kun heilautin kättäni saaristomaisemassa. Aalto säesti liikettäni kuohahtamalla kiveen. Hiljaisuus laskeutui välillemme. Nainen teeskenteli, että se oli luonteavaa.

- Syysmyrsky, nainen sanoi sitten. - Siinä on jotain niin voimakasta, sen keskellä tuntee itsensä niin heikoksi. Joskus ihmettelen, etteivät kaikki naiset palvo syysmyrskyä!

- Joskus myrsky yllättää kun on vesillä, sanoin.

- Niin, kyllä tämä todellisuus varmaan on äärimmäisen ankaraa, meillä kaupunkilaisilla on sellaisia romanttisia kuvitelmia. Arja naurahti, sivel huulirasvaan takertuvia punaisia hiuksiaan. - Mutta sille ei voi mitään, että mieli kerta kaikkiaan lepää täällä!

Nainen ajatteli, että kuljin kalliolla norjalaisvillapaidassa karhea sänki leuassani, soudin yöllä myrskylyhdyn valossa tähtiä katsomaan. Sytytin iltaisin tulen takkaan ja sekoitin itselleni grogin. Silitin kulkurikissaa ja

haaveilin naisesta joka tekisi tädeksi tämän kovan mutta elämänmakuisen todellisuuden. Helveti, mitä jos teinkin kaikkea tuota. Oma raskas mieleni minua piinasi enkä voinut sietää lähistöllä ketään toistakaan. Kohta pyytäisin naista lähtemään. Nainen kalpenisi ja hänen kauneutensa yltä varisisivat hänen nopeasti kehkeytyneet pyrkimyksensä.

Valhtoehdot

- *Pyrin päämäärätietoisesti mielikuvieni hyvään elämään.*
- *Kyseenalaistan jatkuvasti mielikuviani hyvästä elämästä koska pelkään että ne ovat ulkoa annettuja.*
- *Elän vain joka hetki sellaista elämää kuin sillä hetkellä haluan.*
- *Mielikuvat hyvästä elämästä toimivat vastapainona arjelle.*
- *En voi tai jaksa pyrkiä siihen minkä kuvittelen hyväksi elämäksi.*
- *Valitsen ihmissuhteeni sen mukaan, minkä tyyppistä elämää toinen mielestäni tarjoaa.*
- *Minulla ei ole idealistisia mielikuvia siitä, millaista olisi hyvä elämä.*
- *Teen paljon taloudellisia valintoja sen mukaan, millaiseen elämäntyyliin tuotteet liitän.*

Äänestäjien perusteluja ja pohdintaa

"Tiedän, että mielikuvani ovat ulkoa annettuja - mikäpä syntyisi ilman syytä - mutta pyrin silti järjellä niitä koeteltuani pyrkimään niitä kohti. Saapa sitä aika itsetuhoinen olla jos ei hyvää elämää pitäisi jollain tavalla tärkeänä. Sivistyksen yhteisestä kulttuuriperimästä voi poimia todella päteviä ja koeteltuja mielikuvia hyvästä elämästä, ongelmana on vain niiden löytäminen. Siksi keskeistä onkin maun kehittämisen hyvän elämän mielikuvien suhteen, samalla kun pitää omaa järjenkäyttöään arvossa."

Valinta: Pyrin päämäärätietoisesti mielikuvieni hyvään elämään. (Mies, 25 vuotta)

"Mielikuvani hyvästä elämästä on yksinkertaisesti se, että kaikki perustarpeet on tyydytetty ja että voin pitää itsestäni. Ihanneminän on määrittänyt yhteiskunta ja minä itse. Valitettavasti yhteiskunnan ihanteet vaikuttavat minuun aivan liikaa. Se voi aiheuttaa sen, etten ole koskaan tyytyväinen itseäni, mikään ei riitä?"

Valinta: Pyrin päämäärätietoisesti mielikuvieni hyvään elämään. (Nainen, 19 vuotta)

"Hyvän elämän ideaali malli lienee tavoittamaton, mutta ellen hienosäätäisi sitä jatkuvasti, katuisin varmasti myöhemmin kaikkien mallien

poisheittämisestä seuraavia hedonistisia tai tiettyyn malliin sokeasti uskomisesta seuraavia jääräpäisiä valintojani."

Valinta: Kyseenalaistan jatkuvasti mielikuviani hyvästä elämästä koska pelkään että ne ovat ulkoa annettuja. (Mies, 26 vuotta)

"Ihminen ei ole millään tavalla irti muusta kaikkeudesta. Mielikuvat ovat mitä milläkin hetkellä ovat koska kunkin oman elämän muoto on jatkuvassa vuorovaikutuksessa ja muutoksessa suhteessa kaikkeen. Pyörittämällä ajatusten, signaalien ja muun kaiken massaa tajunnassani tulen lopulta muovanneeksi mahdollisimman sopeutuneen mielikuvan siitä mitä on hyvä elämä. Sovitan siis maailman itseeni ja leivon yhdistelmästä tulevaisuuden. Aktiivisesti ja jatkuvasti kyseenalaistaen."

Valinta: Kyseenalaistan jatkuvasti mielikuviani hyvästä elämästä koska pelkään että ne ovat ulkoa annettuja. (Mies, 21 vuotta)

"Olisi tietenkin mukava väittää, että mielikuvat eivät ohjaa elämääni, mutta se olisi vale. Hieman hurskaalta tämäkin tosin tuntuu. Mielelläni tietenkin kyseenalaistaisin ja varmaan kyseenalaistankin ainakin joitain mielikuvia, mutta kyllä väistämättä monet tiedostamattomatkin (ulkoapäin tulevat – voiko muuten ihan oikeasti muualta niitä tullakaan??) mielikuvat vaikuttavat hyvän elämän käsityksiini. Valitettavasti?"

Valinta: Kyseenalaistan jatkuvasti mielikuviani hyvästä elämästä koska pelkään että ne ovat ulkoa annettuja. (Nainen, 30 vuotta)

Äänestysaiheen tarkastelua Anu Karjalainen

2000.katastro.fin esittämät kysymykset liittyivät teemaan: Miten mielikuvat hyvästä elämästä vaikuttavat omassa elämässäsi?

Kysymyksiä edelsi tarina naisen ja miehen kohtaamisesta idyllisessä saaristolais-ympäristössä.

Sekä kysymykset että vastaukset olivat väistämättä lyhyitä ja hieman karikatyyrimaisia, kun pohdittava asia oli niin laaja. Monet käsitteet (mm. "hyvä elämä") oli helppo ymmärtää lukuisilla eri tavoilla.

Suurin osa ihmisistä äänesti ja kommentoi väittämiä "Pyrin päämäärätietoisesti mielikuvieni hyvään elämään" ja "Kyseenalaistan jatkuvasti mielikuviani hyvästä elämästä koska pelkään että ne ovat ulkoa annettuja". Huomattavasti pienempi äänimäärä oli väitteillä "Elän vain joka hetki sellaista elämää kuin sillä hetkellä haluan" ja "Mielikuvat hyvästä elämästä toimivat vastapainona arjelle". Vastajaat halusivat painottaa määrätietoisuutta, tavoitteellisuutta ja kriittisyyttä. Median, viihteen, mainonnan roolia mielikuvien muokkaajana painotettiin, mutta niihin haluttiin ottaa etäisyyttä.

Harva sanoi, ettei jaksa pyrkiä hyvään elämään. Kukaan ei myöntänyt, että tekee paljon taloudellisia valintoja sen mukaan, millaiseen elämäntyyliin tuotteet liittävät. Hyvän elämän mahdollisuuden vetoaminen lienee kuitenkin yksi markkinoinnin perustekniikoita. Mutu-tuntumalla väittäisin, että useimmat ihmiset tekevät valintoja osittain tällä perusteella. Toisaalta, emme kuitenkaan käsitä niitä keskeisinä hyvän elämän rakentajina. Taloudelliset valinnat vain liittyvät hyvän elämän rakentamiseen, pyrkivät vahvistamaan sitä - tai joskus jopa toimivat jonkinlaisina sijaistoimintoina?

Koko kysymystä hyvän elämän mielikuvista voisi lähestyä toisella tapaa. Kysyttäisiin muutamia kysymyksiä elämänvalinnoista, kulutuksesta ja mielipiteistä, ja vastausten perusteella laskettaisiin, mihin ryhmään äänestäjä kuuluu. Tulos voisi kertoa jotain muutakin kuin sen, mitä äänestäjä haluavat kertoa muille tai itselleen. Nykyisiin vastauksiin on tietenkin suhtauduttava kunnioittaen. Kysely kuitenkin osoittaa, että äänestäneet kokevat itsensä aktiivisina, joskin usein varuillaan olevina toimijoina, jotka ovat vastuussa elämästään.

Hyvän elämän tavoittelusta Aura Selkkula

Tiedon tavoittelu ja eettisesti hyvän elämän etsintä on ikuista. Kysymys hyvästä elämästä on pääosiltaan eettinen kysymys. Taustalla on käsitys ihmisyydestä; me olemme kaikki pohjimmiltamme samanlaisia. Meitä koskevat samat säännöt oikeasta ja väärästä.

Kysymys hyvän elämän tavoittelusta on kysymys onnesta, täydellisestä onnesta koko elämän ajalle. Tällainen onni ei ole reaalisesti ajatellen mahdollista. Jotta ylipäätään saamme vastauksen kysymykseen, on se Ursula Wolfin mukaan asetettava heikommin.

Eli *miten voi maailmassa, jossa olemme, elää mahdollisimman mielekästä elämää.* Juuri tästä elämän mielekkyyden merkityksestä Wolf käsittelee hyvän elämän käsitettä. 'Hyvä elämä' on käänös eudaimoniasta. Eudaimonian tavoittelu tarkoittaa kysymistä, millä tavoin eletään hyvin. Kysymys hyvästä elämästä on asetettava aina kulloisenkin henkilön perspektiivistä uudestaan, kysymyksen pohjimmainen näkemys on yksilöllisesti koettu.

Aristoteles johtaa eudaimonian ihmisen yleisestä olemisesta. Tämä oleminen muodostuu järjen taidoista ja siten myös eudaimonia sellaisessa elämässä, jossa tämä kyky aktualisoituu. Moraalinen käytös toisia ihmisiä kohtaan tulee perusteltua hyvän yksilöllisen elämän tavoittelussa tarpeelliseksi.

Aristoteleen mukaan jokainen olio universumissa pyrkii toteuttamaan omaa lajiolemustaan mahdollisimman täydellisesti. Hänen mukaansa ei ylipäätään ole tietoa yksilöstä muuten kuin lajinsa jäsenenä. Inhimillinen hyvä on sielun toimintaa hyveen mukaan, ihmisen olemuksen täydellistä toteutumista. Aristoteleen mukaan onnellisuus on täydellinen tekojemme päämäärä.

Kysymys hyvän elämän tavoittelusta on kompleksinen, vastataksaan kysymykseen on selkeytettävä kysymyksen eri ulottuvuuksia. Wolfin mukaan kysymyksellä hyvästä elämästä on eri tasoja. Ensimmäinen taso hyvän elämän tavoittelussa perustuu kysymykselle, kuinka minä kokonaisuudessaan haluaisin elää tässä annetussa ulkoisten tilanteiden ja yksilöllisten suhteiden kontekstissa. Toisella tasolla arvioidaan kriittisesti omia tavoitteita ja elämän suuntaa. Kolmannella tasolla arvioidaan sen sijaan kriittisesti, tähän asti hyväksytyjä arvoja sekä kulttuurisia merkityksen malleja. Neljäs taso edellyttää, että harkitsemme, minkälaisissa suhteissa toisiinsa ovat minun yksilöllinen elämä ja sen luonnollinen ja sosiaalinen ympäristö. Viidenneksi, yksilön on mietittävä onnistuuko hänen ylipäätään seurata mitään tavoitetta, onko ylipäätään mahdollista löytää mielekkäitä

suhtautumistapoja elämään. Wolfin mukaan kysymys kokonaisuudessaan ja yksinkertaisesti muotoiltuna on: *miten minun inhimillisenä olentona ylipäätään tulisi elää maailmassa.*

Maailmassaolemisen rakenteeseen kuuluu, että olemme maailmassa, toistemme kanssa, ajallisesti. Ajattelemme, tunnemme. Filosofian tehtävä Wolfin mukaan on elämän rakenteen selittäminen eksistenssin aspektista, siten että se sisältää hyvän elämän perspektiivin sekä itsensä selittämisen ja ymmärtämisen. Nämä maailmassaolemisen rakenteet ovat esiyymmärryksemme ulottuvuuksia. Elämme näissä rakenteissa, niiden keskellä, joten emme voi koskaan nähdä niitä kokonaisina. Tämä itsensä selittäminen voi hänen mukaansa tapahtua vain samaa kieltä puhuvien ihmisten keskuudessa.

Hyvän elämän tavoittelun ydinkysymys tulisi muotoilla siten, että se sisältää myös negatiivisen ulottuvuuden. Kysymys hyvän elämän tavoittelusta on tunnepitoinen kysymys, johon kuuluu myös negatiivisia tuntemuksia. Elämän negatiiviset kokemukset on hyväksyttävä osaksi elämää.

Filosofinen itseymmärrys tapahtuu meidän näkökulmasta. Ihminen määrittää itseään toisista käsin. Hän ymmärtää itseään kontekstissa. Filosofia selittää peruskäsitteitä me-perspektiivistä, muttei tee niitä ymmärrettäviksi yksilöllisissä kokemuksissa. Filosofia käsittelee elämän peruskäsitteitä, jotka ovat intersubjektiivisia. Näissä määritelmissä liikkuu myös itseymmärryksemme, mutta yksilöllinen elämä ei tätä kautta meille valkene. Intersubjektiivisuus ei jätä tilaa subjektiivisille tunteenlaaduille. Me-perspektiivi ei voi sisältää sitä, mitä juuri nyt tunnen, se ei voi ilmaista yksilöllistä tuntemusta. Subjektiivinen ihmisen ymmärtämisen ydin ei ole filosofian keinoin ilmaistavissa.

Tunteet ovat itseymmärryksen perusmuoto ja maailmassa olemisen tapa, sillä ne ovat yksilöllinen reaktio ulkoisiin ja sisäisiin tapahtumiin. Tunteet tulkitsevat maailmassaolemisen tapoja. Taiteellinen, subjektiivisten peruskokemusten tulkitseminen johtaa kokonaistumiseen. Ihmisen kompleksisuus on nähtävä yhteyksissään, jotta pystyisi ymmärtämään millainen ihminen kokonaisuudessaan on. Tätä kontekstia kootaan tulkitsemalla kulttuurisia elämäyhteyksiä, taideteoksia ja kirjallisuutta. Nämä teokset kertovat konkreettisista maailmassaolemisen tavoista, elämästä. Elämään kuuluu sekä filosofiset, intersubjektiiviset peruskäsitteet että subjektiivisten tunteiden käsitteet. Ne vuorottelevat ja muuttavat tärkeysjärjestystä elämäntilanteiden mukaan. Filosofian ja taiteen rajat sekoittuvat yksilöllisessä elämässä epäselviksi.

Kaulbach-Seura

Kaulbach-Seura perustettiin Kaulbachin saaren majakassa 14. tammikuuta 1875. Perustajajäsenet olivat lääkäri Margareta von Olivers ja äärianarkisti Inessa Grigorjevna. Margareta von Olivers oli ajastaan edellä oleva ajattelija, josta nykyisin käytettäisiin termiä tasa-arvoaktivisti. Myöhemmin hänen tyttärestään, Rosa Luxemburgista, tuli mm. Spartakisti-liiton johtohahmo 1900-luvun alussa. Inessa Grigorjevna oli 1870 - 1880-lukujen taitteessa Venäjällä vaikuttaneen Nihilistiliikkeen näkyvimpiä jäseniä. Hän ei kuitenkaan hyväksynyt nihilistien suunnitelmia tsaari Aleksanteri II:n murhaamiseksi.

Margareta ja Inessa tapasivat Berliinissä 1873. Berliiniläinen nahkatehdas Lederhosenin työläiset lakkoilivat parempien työolosuhteiden puolesta. Tehtaan omistaja ei kuitenkaan hyväksynyt lakkolaisten vaatimuksia vaan avasi tulen lakkolaisia kohti. Margareta oli hoitamassa loukkaantuneita työläisiä sekä puolsi heidän vaatimuksiaan vaarallisten myrkkujen käytön lopettamisesta tehtaassa. Margareta tapasi Inessan lakkolaisten joukossa. Verilöylyn jälkeen Margaretaa ja Inessaa syytettiin osallistumisesta kapinan suunnitteluun. He pakenivat ankaraa vankeusrangaistusta Kaulbachin rauhalliselle majakkasaarelle Nova Scotiaan.

Margareta ja Inessa jakoivat ideologian siitä, että väkivalta on henkisesti heikkojen käyttämä ase.

Kaulbach-Seuran aatteet

- Väkivalta ei ole valtaa
- Vallanhimo on lopun alku
- Muutos lähtee pienistä teoista
- Perhe on käsitteenä muutakin verisukulaiset
- Vastuu kanssaihmisistä ja luonnosta on ainoa hyväksyttävä vallankäytön muoto
- Heikompien auttaminen on tärkein ohjenuora

Kaulbach-Seura tänään

Kaulbach-Seuraan kuuluu kerrallaan kaksi jäsentä, jotka valitsevat itselleen seuraajat eikä jäsenyyttä voi periä sukulaisuuden kautta. Tällä hetkellä seura toimii kolmannessa sukupolvessa. Seuran jäseniksi valitut vaihtavat nimensä Margareta von Oliversiksi ja Inessa Grigorjevnaaksi. Kaulbach-Seuran jäsenet kehittävät seuran toimintaa kulloisenkin maailmantilanteen mukaan. Yleensä toiminta näkyy piikkinä valtaapitävien takalistossa ja ruohonjuuritason vaikuttamisena kansalaisten keskuudessa.

Nykyään toiminta näkyy esimerkiksi seuraavina ilmentyminä:

- Ekologisena elämäntapana
- Pieninä tekoina ja suurina ajatuksina

- Kärkevinä kolumnikannanottoina laajalevikkisissä lehdissä
- Nuorisotoimintana mm. mediakriittisyyden alalla
- Taiteen levittämisenä muuallakin kuin elitismien alttareilla
- Suhtautumisena rahaan ja teknologiaan välineinä eikä päämäärinä
- Ajattelun nostamisena jälleen kunniaan. Aivoja voi käyttää muuhunkin kuin rahojen laskemiseen

Kaulbach-Seuran iskulauseita

- Iskujoukoilla itsetuntoa?
- Amerikan auto kulkee arabiverellä!
- Kun kapitalisti voittaa, luonto surumarssia soittaa. Stop shop!
- 20 päättää, 180 nyökkää.
- Ajattelen - siis olen ärsyttävä.
- Globalisaatio = kaksiteräinen miekka
- Työelämän jälkeen itsemurha?
- No comments?
- Kaikki, mikä ei tapa, ei välttämättä myöskään vahvista.
- Mitä ilmiötä haluat kasvattaa kasvihuoneessasi?

KANSANÄÄNESTYSIAIHE

Mikä on hyvä valtiomuoto?

Miten sinä haluat itseäsi hallittavan? Mikä yhteiskuntaa pyörittää? Kuka tai ketkä ovat kaiken takana? Onko demokratia muutakin kuin äänestämistä? Mitä sinä tekisit, jos saisit vallan? Jakaisitko sen ja jos, niin kenen kanssa? Historia on tuottanut useita erityyppisiä valtiomuotoja, jotkut niistä on todettu vähän enemmän toimiviksi ja jotkut eivät.

Vastausten perusteella Kaulbach-Seura kehittää tulevaa toimintaansa ja ne voivat ehkä jopa vaikuttaa tulevien jäsenten valintaan.

Valtotoehdot

1. Korporaatiovalta eli suuryritysten valta

Valta on viidellä suurimmalla yrityksellä, esim. Nokia, UPM-Kymmene jne. Suurimmat yritykset määrittävät sen mukaan, mikä on yrityksen osuus bruttokansantuotteesta.

Edut: Suurimmissa yrityksissä tiedetään, missä raha liikkuu maailmalla ja mitä mikäkin maksaa. Niissä tiedetään myös, minkä verran ihmisiä kannattaa pitää työssä ja millä hinnalla. Haitat: Hyvinvointivaltio hajoaa lopullisesti ja kansa alkaa kapinoida.

2. Etujärjestöjen valta

Valta on yhteisesti kaikilla eri etujärjestöillä, esim. työntekijäjärjestöt, Elinkeinoelämän Keskusjärjestö, vammaisjärjestöt, Pro tukipiste,

taiteilijajärjestöt, Marttaliitto, Seta, urheilu- ja nuorisojärjestöt jne.

Edu: Eri alojen ihmiset tietävät omalta alaltaan, mitä tapahtuu ja mistä käytännössä on kyse.

Haitat: Vallanjako on vielä mutkikkaampi kuin monipuoluejärjestelmässä, sillä etujärjestöjä on paljon. Ongelmaksi tulee, mitkä järjestöt valitaan päättämään asioista.

3. Yksipuoluediktatuuri

Valta on vaaleilla valitulla yhdellä puolueella.

Edu: Ei kompromisseja eikä liiallista keskustelua.

Haitta: Sama.

4. Diktaattori

Valta on Vladimir Putinin tyyppisellä, vallanhaluisella johtajalla. Johtaja saa vallan, jos taistelee sen itselleen.

Edu: Kansalaisten ei tarvitse itse ajatella, vaan he voivat seurata suurta johtajaansa, jolloin elämä on helppoa.

Haitat: Valta yksipuolistuu. Usein diktaattorit muuttuvat vainoharhaisiksi, sillä eivät luota keheenkään. Korruptio rehoittaa.

5. Alueellinen valta

Valta on alueellisilla hallituksilla esim. lääneillä.

Valtion hallitus päättää ainoastaan ulko- ja puolustuspolitiikasta sekä jakaa lääneille verorahoja.

Edu: Asiat toimivat usein jouhevasti pienemmissä yksiköissä. Kansalaiset pääsevät suuremmin vaikuttamaan asioihin, jos se heitä kiinnostaa. Valtion hallinto on kevyempi ja taloudellisempi.

Haitta: Hyvä veli-verkoston valta on suurempaa ja konkreettisempaa. Jos verkostoon ei kuulu, elämä on yhtä helvettä.

6. Valtiolitto (esim. Suomi-Ruotsi)

Kummatkin maat päättävät omista asioistaan parlamentarismin keinoin. Niillä on kuitenkin yhteinen ulkopoliittikka ja puolustusvoimat.

Edu: Voisi kuvitella, että valtioliitolla on kansainvälisessä politiikassa enemmän sananvaltaa. Puolustusvoimien ylläpito tulee halvemmaksi ja ne ovat vahvemmat kuin yhdellä maalla.

Haitat: Harvat kansakunnat ovat niin tasavertaisia keskenään, ettei niiden välille syntyisi minkään näköisiä turhia kärhmiä eikä itsetunto-ongelmia.

7. Euroopan Unionin Liittovaltio

Valta on liittovaltion hallituksella ja parlamentilla, jotka tekevät suurimmat päätökset. Jäsenvaltioilla on alueellista valtaa. Poiketen nykyisestä EU:n päätäntäpolitiikasta, valta on keskittynyt selkeästi.

Edu: Euroopan Unionin Liittovaltiolla on enemmän valtaa suhteessa esim. Yhdysvaltoihin, Venäjään ja Kiinaan. Byrokraatia määrä vähenee hieman.

Haitat: Euroopassa on paljon erilaisia kansoja ja kulttuureja, joiden etujen yhteensovittaminen saattaa olla mahdotonta. Isot valtiot kaappaavat keskeisimmät ministerinpaikat.

8. Sivistyneet viisaat

Valta on kuudella sivistyneellä ihmisellä, jotka kansa valitsee. Jokaisella sivistyneellä viisaalla on vahvat näytöt erityisesti historian sekä taiteen, tieteen ja kulttuurin alueilta. Yhden sivistyneen viisaan valtakausi kestää kymmenen vuotta.

Erovoorossa on vuorotellen aina kaksi ihmistä (vrt. asunto-osakeyhtiön hallitus). Puolessa välissä kautta on luottamusäänestys, jossa kansa punnitsee luottamuksensa viisaisiin.

Edu: Sivistyneet viisaat ovat kylän vanhimpia, jotka ovat ansainneet vallan kokemuksella ja tietotaidolla. Laaja tietämys historiasta ja eri kulttuureista estää heitä toistamasta menneisyyden virheitä yhä uudelleen. Turha byrokraatia poistuu täysin.

Haitat: Vaarana on, että sivistyksestä huolimatta, valta nousee viisailla päähän ja he käyttävät sitä omaksi edukseen.

9. Monarkia

Valta on monarkeilla ja se periytyy sukulaissuhteiden mukaisesti.

Edu: Kansan ei tarvitse vaivautua äänestämään. He voivat seurata omien kuninkaallistensa huikean jännittävää elämää.

Haitat: Monarkia tulee kalliiksi. Lisäksi monarkeilla voi sisäsiittoisuuden takia esiintyä erilaisia vaikeita perinnöllisiä sairauksia.

10. Sotilasdiktatuuri

Valta on armeijan kenraaleilla, jotka toimivat yhteistyössä salaisen poliisin ja talouselämän johtajien kanssa.

Edu: Kansalaiset saavat turvallisuuden tunnetta, sillä kaduilla liikkuminen on turvallista kaikille muille paitsi niille, jotka vastustavat valtaa. Ihmiskunnan historia on sotien historiaa, joten vahva valta armeijalla tarkoittaa asiantuntijavaltaa.

Haitat: Kansalaiset eivät voi vaikuttaa omiin asioihinsa. Korruptio rehoittaa.

Äänestäjien perusteluja ja pohdintaa

"Vaihtoehtoista puuttui monipuoluedemokratia. Alueellisessa vallanjaossa päättäjiillä on parempi kuva alueen tarpeista ja päätöksenteko on suurempaa ja vähemmän byrokratisoitunutta."

Valinta: Alueellinen valta (Mies, 21 vuotta)

"Järjestelmän toimimiseksi tarvittaisiin vielä annos nykyistä parempaa systeemanalyysiä ja päätöksentekomenetelmiä, mutta lopputuloksena olisi luultavasti nykyistä informoidumpia ja kokonaisvaltaisempia päätöksiä."

Valinta: Etujärjestöjen valta (Mies, 26 vuotta)

"Yhdistäisin mielelläni alueellisen vallan ja sivistyneet viisaat. Sivistyneiden viisaiden tehtävänä olisi hoitaa asiat, jotka siellä ylätasolla on järkevä hoitaa ja valvoa etteivät demokraattisesti valitut alueelliset vallanpitäjät sorru liialliseen 'hyvä veli'- kerhoiluun."

Valinta: Alueellinen valta (Mies, 28 vuotta)

"Suhtaudun hyvin skeptisesti viisaiden(kin) konklaaviin, mutta ihan pellossakaan ei voi kansa piehtaroita koska puhdas anarkia ei johda lopulta kuin voimakkaimpien selviytymiseen heikkoja kustannuksella. Oli valtiomuoto mikä hyvänsä, valta sumentaa suhteellisuustajun ja arvostelukyvyn. Ja tämä ajatus pätee tietty kaikkeen vallankäyttöön, niin kotona kuin puutarhassa."

Valinta: Sivistyneet viisaat (Mies, 35 vuotta)

"Demokraattinen päätöksenteko ja markkinatalous sisältävät molemmat oikein toimiessaan itsensä automaattisesti korjaavia mekanismeja, minkä vuoksi mikä tahansa keskusjohtoinen järjestelmä on tuomittu epäonnistumaan suhteessa näihin. Euroopan tasolla taas monissa tilanteissa läheinen ja laaja yhteistyö tuo parhaan lopputuloksen."

Valinta: Euroopan Unionin Liittovaltio (Mies, 26 vuotta)

"Nykyisin iltapäivä- ja naistenlehdet joutuvat etsimään jutunaiheensa pelkästään ulkomaisten monarkkien edesottamuksia seuraamalla. Oma hallitsijaperhe nostaisi juttujen kotimaisuusastetta ja siten myös kansainvälistä kilpailukykyä."

Valinta: Monarkia (Nainen, 42 vuotta)

Äänestysaiheen tarkastelua Kaulbach-Seuran äänestysraportti

Kaulbach-Seuran äänestysaihe käsitteli valtiomuotoa. Mikä olisi hyvä valtiomuoto? Äänestysvaihtoehtoja oli 10 kappaletta: korporaatiovalta eli suuryritysten valta, etujärjestöjen valta, yksipuoluediktatuuri, diktaattori, alueellinen valta, valtioliitto (esim. Suomi-Ruotsi), Euroopan Unionin Liittovaltio, sivistyneet viisaat, monarkia ja sotilasdiktatuuri. Jokaisesta äänestysvaihtoehdosta koottiin hyöty- ja haittapuolia valinnan tueksi.

Kaulbach-Seura valitsi äänestysaiheensa sillä perusteella, että maailmassa on tehty ja tullaan varmasti aina tekemään päätöksiä sekä hoitamaan yhteisiä asioita tiettyjen valtio- ja vallankäytön muotojen perusteella. Usein voimassa olevat säännöt eivät välttämättä tyydytä kaikkia. Demokratia on ollut päivän sana jo pitkään, ja sitä levitetään maailmalle vaikka sodan voimalla, jos viesti ei muutoin mene perille. Kaulbach-Seura halusi tietää, mitä kansalaiset itse ovat mieltä valtiomuodoista ja mikä muu kuin Suomessakin käytössä oleva monipuoluejärjestelmä saisi kannatusta.

Äänestyksen voitti vaihtoehto, jota Kaulbach-Seura kutsuu "sivistyneet viisaat"-nimikkeellä. Vaihtoehtoa perusteltiin sillä, että sivistyneet viisaat pystyisivät hahmottamaan kokonaisuuksia paremmin ja näin estettäisiin myös poliittinen pyrkyyys. Valtiota täytyy jotenkin hallita, joten parempi sitten, että hallitsijat olisivat edes sivistyneitä. Toiseksi äänestyksessä tuli Euroopan Unionin liittovaltio ja kolmanneksi alueellinen valta.

Äänestyksessä tuli lisäksi esille, että äänestäjät olisivat mielellään keksineet myös omia valtiomuotoja tai lisänneet valintoihin muita vaihtoehtoja. Monet ehdottivat myös annettujen vaihtoehtojen yhdistelmiä. Tämä osoittaa, että ihmiset ovat kiinnostuneita politiikasta ja päätöksenteosta.

Kaulbach-Seuran seuraava kehitysprojekti koskee sivistyneiden viisaiden valintametoja. Miten sivistyneet viisaat valittaisiin, mitä ominaisuuksia ko. henkilöillä täytyisi olla, miten näitä ominaisuuksia mitattaisiin ja kuinka pitkä valtakausi kullakin viisaalla olisi?

Homokaasu on yksi suomalaisen internetin suurimmista mysteereistä. Se on demokratian ja yhteisöllisyyden nerokas pyttipannu, jonka parissa peuhaa kuukausittain satojatuhansia ihmisiä. Jatkotarinat tarjoaa mahdollisuuden kollektiiviseen tarinakerrontaan, yhdysanahirviölelupaja laajentaa jatkuvasti suomen kieltä ja Inhottavien asioiden lista on varmaa terapiaa.

Gallup Internationalin vuoden 2004 aikana teettämä mielipidekartoitus paljasti, että suomalaiset suhtautuvat negatiivisesti globaaleihin suurvaltoihin, Venäjään ja Yhdysvaltoihin. Homokaasun Kill Everyone Project antaa aiheen epäillä että sama negatiivinen suhtautuminen kohdistuu myös kaikkiin muihin valtioihin. Projektin tavoitteena on nimittäin virtuaalisesti eliminoida koko maailman väestö, valtio kerrallaan. Jokainen hiiren painallus vähentää väkilukua yhdellä ja uskomatonta kyllä, projektissa ollaan jo voiton puolella - hiiren painalluksia on kertynyt lähes neljä miljardia*!!

* Tilannetieto marraskuulta 2004

KANSANÄÄNESTYSAIHE

Homokaasun äänestysaiheen PLAN*B projektiin valitsi Homokaasun yhteisö kollektiivisesti. Eniten ääniä sivulla sai:

Miksi media ei ole objektiivinen informaation välittäjä?

Miksi median annetaan vaikuttaa liika ja luoda vääristyneitä kuvia yhteiskunnasta? Miksi kukaan ei valita asiasta?

Homokaasu.org yhteisö valitsi äänestysaiheen kollektiivisen prosessin kautta. Yhteisön jäsenet ehdottivat äänestysaiheita ja tämän jälkeen aiheista järjestettiin äänestys. Voittajaksi selviytyi kysymys Miksi media ei ole objektiivinen informaation välittäjä?, muita ehdotettuja aiheita osoitteessa homokaasu.org/kysy.

Äänestäjien ehdottamat valhtoehdot

- Koska absoluuttisen objektiivista tietoa ei ole
- Business on tärkein
- Se on liian keskittynyttä Suomessa
- Mitä on objektiivinen informaatio?
Vastaus A = Se mikä myy eniten päivän lehteä, kerää eniten katsojia / kuulijoita. (kaupallinen media) Vastaus B = Se joka on mahdollisimman vähän ristiriidassa

ympäröivän informaation kanssa (yleisradioyhtiöt).

- Toimittajat eivät ole objektiivisia
- Koska media kertoo asioita mitkä kiinnostavat suurimpia kuluttajia ja massoja. Myös poliittisesti arat aiheet väistetään vaikka
- Ihmiset ovat laiskoja
- Koska media on vallankäytön muoto ja aina valtaa pitävien hallussa
- Ihmisinä emme voi paeta tulkinnallista perspektiiviä. Tieto on useimmissa tapauksissa sosiaalinen konstruktio
- Koska olemassaolevat mediat ovat valtion, pääoman ja/tai puoluebyrokratian hallussa. Niiden rinnalle tarvitaan kansalaismedioita.
- Riippumattoman tahon välittämä tieto
- Koska valtio kontrolloi tiedonvälitystä liikaa, ei sentään aivan kuin Venäjällä.

Äänestäjien perusteluja ja pohdintaa

"Kuten Venäjällä, myös Suomessa poliitikot jakavat TV- ja radio-taajuuksia vain suosikeilleen ja etenkin suoraan kontrolloimalleen Yleisradiolle, samoin toisinajattelevia lehtiä ahdistetaan dumpaamalla markkinoille valtion tukemia, suurille puolueille suopeita lehtiä, kun taas toisinajattelevia lehtiä vain verotetaan. Venäjä tosin ahdistaa vieläkin tiukemmin vapaita lehtiä suuremmilla tuilla omille lehdilleen, kireämmillä veroilla liberaaleille lehdille ja valtionyritysten otteella taloudesta (mm. paino- ja paperiyritykset)."

Valinta: Koska valtio kontrolloi tiedonvälitystä liikaa, ei sentään aivan kuin Venäjällä. (Nainen, 28 vuotta)

"Valtion mediat pyrkivät edistämään valtiobyrokratian päämääriä, pääoman omistamat pääoman intressejä, puolueiden omistamat puolueiden intressejä. Kansalaiset tarvitsevat omansa näiden rinnalle demokratian neljänneksi pilariksi."

Valinta: koska olemassaolevat mediat ovat valtion, pääoman ja/tai puoluebyrokratian hallussa. Niiden rinnalle tarvitaan kansalaismedioita. (Mies, 46 vuotta)

"Niin kauan kuin ihmiset ovat tekemässä mediaa ihmisille, ei objektiivista tietoa ole. Sekin on jo subjektiivista, kun uutistoimistossa valitaan uutiskynnyksen ylittävät jutut, joten ilman muuta juttujen sisältökin perustuu toimittajaan. Ehkä pitäisi kehittää median käyttöön kokonaan oma kieli, joka olisi täysin mekaaninen ja objektiivinen ilman mitään sanojen painoarvoa. Mutta onkohan tämäkään mahdollista?"

Valinta: Koska absoluuttisen objektiivista tietoa ei ole (Nainen, 18 vuotta)

"Mediasta puhuttaessa puhutaan yleensä vain suurimmista sanoma- ja aikakauslehdistä, iltapäivälehdistä sekä TV-uutisista. Näiden tarjonta on loppujen lopuksi hyvin suppeaa, ja keskittyy vain muutamiin aiheisiin kerrallaan verrattuna siihen, miten paljon maailmassa tapahtuu. Puolustuksena tähän voidaan esittää, että informaatiotulva kasvaisi liian suureksi tai että uutisella ei ole Suomen kannalta mitään merkitystä. Mutta: kuka määrittelee, mikä on tärkeää? Ja erityisesti, kenelle jonkin asian voidaan katsoa olevan tärkeä ja miksi? Monesti nämä kysymykset jäävät kysymättä, kun vain otamme passiivisesti vastaan informaatiota, miettimättä kuka sitä meille tarjoaa ja miksi. Monesti eri aiheita käsitellään mediassa vain yhdestä näkökulmasta; mahdollisimman skandaalinhakuisesti. Kärpäsestä tehdään härkänen. Huomattavaa on mielestäni myös se, miten tietyt mediat esiintyvät kansan äänitorvina, kun totuus on useimmiten jotain aivan muuta. Mielestäni median edustajien tulisi tiedostaa vastuunsa - nyt he tiedostavat vain vaikutusvaltansa. Ihmiset hyväksyvät melkein mitä tahansa; jos jokin asia lukee lehdessä tai sanotaan uutisissa, se on automaattisesti totta. Kaikki tuntuu menevän läpi. Jos jonkinlaisilla loppujen lopuksi turhanpäiväisillä asioilla peitetään tärkeämpiä aiheita, jotka helposti jäävät suuren yleisön tietoisuuden ulkopuolelle. Mitä tapahtuisi, jos ihmiset lukisivatkin jonain päivänä uusimman Seiskan sijasta vaikkapa Voima-lehden kannasta kanteen, ja sen käsittelemät teemat olisivat heille yhtä tuttuja kuin kohu-Jasminin ex-aviomiehen Kanarianlomalla keräämä simpukkakokoelma? Miksi ihmisiä ei kiinnosta? Mielestäni olisi tärkeää muistaa esimerkiksi se, että maassamme ja toki myös sen rajojen ulkopuolella ilmestyy useita hyvinkin asiantuntevia artikkeleita ja syvällistä informaatiota tarjoavia lehtiä (joskohan ne kuitenkin ovat liian "radikaaleja" turrutetun massan makuun). Etsivä löytää. Joskus näiden ns. vaihtoehtolehtien aiheiden ja asenteen toivoisi leviävän laajemmallekin tasolle. Toki nekin ovat sidottuja omiin periaatteisiinsa, sillä täysin objektiivista tietoa tai tiedonvälittäjää ei ole olemassakaan. Juuri tästä syystä olisi ensiarvoisen tärkeää, että ihmiset olisivat aidosti uteliaita, uskaltaisivat kysellä ja kyseenalaistaa asioita. Mielestäni vain hankkimalla tietoa useasta keskenään erilaisesta lähteestä voi aidosti muodostaa oman mielipiteensä asioista. Ei ole hyvä jättäytyä vain esimerkiksi yhden kanavan TV-uutisten varaan. Tieto on valtaa. Mitä enemmän ja monipuolisemmin itse asioista tietää, sitä pienempi riski on tulla huijatuksi. "

Valinta: Ihmiset ovat laiskoja (Nainen, 19 vuotta)

Äänestysaiheen tarkastelua The participation of homokaasu.org in Plan*B for Arkadianmäki Matiasa Arje

About homokaasu.org

Homokaasu.org (<http://homokaasu.org>) is a web site developed to promote artistic experiments. The site features many experimental web applications and projects and interactive and communal elements.

A very important aspect is the users: a community of 98000 registered users (20th March 2005). Usually 10000 of them are active (visit every week) and 1000 very active (visit every other day). In February 2005, there were 250000 visitors to the site. The title is based on an urban legend, see <http://en.wikipedia.org/wiki/Homokaasu>.

There have been features concerning homokaasu.org or part of it in several very prominent media such as the respected newspapers The Guardian and The Independent, the monthly supplement of Helsingin Sanomat (Kuukausiliite) or TV channels such as BBC and ProSieben.

Background

During Autumn 2004, the enactors of Plan*B for Arkadianmäki kindly asked our web community to participate in the project. The project sounded very interesting, hence there was no objections to joining it. We had meetings and a lot of communication with the project organizers and the guidelines for the project were outlined. The crux of the project was to experiment with alternative ways of indoctrination, expression of opinion and voting.

Our participation came down to that homokaasu.org should provide a question that would be subjected to voting and commenting in Kiasma and the project web site. It was left for the core team of homokaasu.org to determine in which ways this could be accomplished.

Voting system and framework

We chose to explore the relatively unfamiliar and arcane paradigm of gerontocracy and that in terms of participation timespan rather than physical age. Another important rule established at this point was that the proprietors of the web site would have minimal effect on the content of the votings; they would only provide the framework and the voting system. The content would be entirely user-supplied. (It turned out that one important exception to this had to be made.)

Phase one

The voting system was laid out thusly. In the first phase, effective from 28th November 2004 to 12th December, the registered users could suggest questions. There would be no limitations in the scope or number of the questions, except that they should make at least some sense. The web site included a short introduction to the project (both the big picture and the subproject at the site), what the questions were for and what would happen to them. Registered users could fill in a form that contained the following fields:

- The question
- Optional explanation
- Optional reason for asking this very question

The members submitted about 150 different questions, but the questions were not disclosed yet.

Phase two

In the second phase of the project, the members of the community would rank the importance of the questions according to their own set of values. The aforementioned exception took place here. Since we did not expect that the members would read and rate such a huge amount of questions, we chose 12 questions amongst those suggested.

The selection was done without formal rules, using gut feeling: questions that were suggested several times or that were extraordinary in some manner prevailed. However, we included also a few completely different questions just for further experimentation. The members had drastically unequal number of votes – this was where the gerontocratic principles chosen earlier took form. The amount of votes of a user was the amount of other users that had registered to homokaasu.org after her.

At the time of the voting there were about 92000 registered users. The 10000th registered user had 92000-10000=82000 votes. The penultimate registered user had one vote.

The twelve questions were presented to the members with an easy user interface for ranking the importance of the questions. They users should just click on a bar. The system took care of distributing the votes of the user to different questions according to the ratings the user provided.

The balancing of the voting's was kept simple. The votes were distributed linearly: the ratings were normalized and the distribution of the ratings was also the distribution of the votes. For example, if rated two questions was rated equally important (and there were no other rated questions), they would both get 50% of the votes. If one question was 100% important, and two questions 50% important, the first question would get 50% of the votes and the latter 25% each.

We expected that not all the members would read and rate all the questions. If the users failed to read the last questions, that would bias the voting in favor of those questions represented earlier. This potential flaw was eliminated by listing the questions in random order to each of the members (they did not appear to shift places; the questions were always in same order for a certain user, but the order was different to that seen by some other user). There were votes from 500 different members.

Results of the subproject

The question that received the most votes and thus was the question provided for Project*B was *Why the media is not an objective conveyer of information?*

An elaboration was included:

Why the media is allowed to influence too much and create distorted impressions of the society? Why nobody complains about it?

The question was asked by homokaasu.org member vanth (<http://homokaasu.org/sect/user.gas?69771>). The entire list of questions and their votes can be viewed at <http://homokaasu.org/kysy/results.gas> (though in Finnish only).

Question subjected to public voting

The question was then subjected to voting in Kiasma and the web site of Plan*B similarly to all the other questions. The answer to the question of homokaasu.org that got the most votes was: *Because there is no absolute objective information.*

While being arguably correct and true to the word of the question, our view is that it is not true to the spirit: the question was about the influence of media, not about the characteristics of information. Maybe the wording should have been different, or the explanatory text should have been more visible, because the meaning was distorted. Ironic, given the question. The answer was scarcely commented. The comments were mostly about how the personal opinion of both the reader and the writer of a news item effect on the outcome.

The second and third answers, *Business is more important* and

The media is too centralized in Finland evoked a lot more comments. These strongly featured the notion that all the newspapers and tv and radio channels exist primarily to provide income to their owners. It is cheaper and more convenient to consumers to address things in a light manner.

Other noteworthy answers were

Objective information is either what sells the most (commercial media) or conflicts the least with surrounding information (national broadcasting companies)

and

Media tells about things that interest the greatest mass and evades politically sensitive subjects.

The rest of the answers more or less repeated the notions or content of those presented here.

Selective demographics

Though quite obvious, it is noteworthy that the questions and votes provided by the members of homokaasu.org are not in line with the opinions of the great public. The active members of the site are very specifically selected (even the address of the site filters out certain kind of people very effectively).

The selection process is not proactive – anyone can join the community – but reactionary: it is a secondary effect of the content and style of the web site. Also, the existing community certainly has some effect on the persons who choose or decline to join.

No formal research on the subject exist, but it seems that the archetype of an active user of the site has the following rudimentary characteristics:

- At least some academic education
- 20-25 years old
- More politically active than average person
- Strongly liberal (as opposed to authoritarian – no clear correlance in economic left/right position)
- Very critical towards mass media

The questions and their importance ratings seem to reflect the characteristics of the typical user rather well.

It is very difficult to conclude anything about the user demographics of the public voting, but it seems that the answers reflected the question and the background.

It is possible that the question reached best those already in fetters with the mass media and provoked them to answer, or that the entire Plan*B project got the best response from a certain, non-representative portion of the population. However, when considering answers and comments to other questions, this does not seem to be the case.

The result

Although the single most voted answer was that objective information does not exist, the similarity of several less voted options is in our opinion more momentous.

We deem that the general public answered to the presented question

Why the media is not an objective conveyer of information?

with the following:

There always exists a trade-off between objectivity and personal or political agenda or economical or other aspirations. The distorting elements cannot be eliminated. When receiving information from any source, this must be considered.

LOPUKSI

Oikeudeton globalisaatio ja sen vaihtoehdot

Leo Stranlus / Maan ystävät ry

Demokratian nimissä voi pommittaa, tappaa satojatuhansia siviilejä toisella puolella maapalloa ja saada siinä samassa talouden rattaat pyörimään. Yritykset voivat toimia valtioiden rajoista välittämättä ja kilpailuttaa raaka-aineet ja työvoiman piittaamatta ihmisoikeuksista tai ympäristöstä. Yritykset voivat omistaa myös tietosi. Tavarat ja valuutta liikkuvat vapaasti rajoista piittaamatta. Ihmiset sen sijaan panevat likoon koko säästönsä ja omaisuutensa, jotta voivat tukehtua laivan lastiruumaan pääsemättä haluamaansa maahan tai päästäkseen vankilaa muistuttavaan säilöönottokeskukseen, ja sieltä takaisin kotimaahansa tapettaviksi. Aika kova hinta. Sitä nimitetään globalisaatioksi

Kestävyyden etiikka voi olla taloudellisesti, sosiaalisesti tai ekologisesti kestävä - kaikki näkökulmat huomioiden. Kestävän maailman tulisi olla myös oikeudenmukainen, globaalisti. Taloudellisesti: Nyt 20 prosenttia maapallon väestöstä kuluttaa 80 prosenttia kaikesta. Sosiaalisesti: Nyt maailmassa elää 2 miljardia ihmistä alle köyhyysrajan ja 60 000 - 100 000 ihmistä kuolee joka ikinen päivä puhtaan veden tai ruokaturvan puutteen vuoksi. Ekologisesti: Luonnonvarojen kulutus on 20 prosenttia suurempaa kuin maapallon uusiutumiskyky. Esimerkiksi suomalaisten ekologinen jalanjälki on noin neljä kertaa suurempi kuin maapallolla keskimäärin. Miljoonat lajit kuolevat sukupuuttoon ihmisen toiminnan seurauksena. Toisilla kulutus on seurausta ylellisyydestä, toisilla eloonjäämisestä.

Edustuksellisen demokratian rinnalle tarvitaan suoraa demokratiaa, kansanäänestyksiä. Ei meidän nimissämme lisää pommituksia! Ei lisää ympäristöräjähdyskuvia! Haluamme sanoa sanamme yhteiskunnallisista kysymyksistä muutenkin kuin lompakollamme tai kerran neljässä vuodessa vaaleissa äänestämällä. On olemassa muitakin tärkeitä arvoja kuin tehokkuus, kilpailukyky tai ostovoima! Olemme muutakin kuin äänestäjiä tai kuluttajia. Voimme olla myös kulutuskarkureita: meillä on varaa olla ilman. Ekologisesti kestävä ja oikeudenmukainen maailma on mahdollinen.

Yritykset toimivat ylikansallisesti, Maailman kauppajärjestö WTO:n, Euroopan unionin ja monen muun myötä myös politiikka toimii valtioiden rajoista piittaamatta. On luonnollista, että kansalaisyhteiskunta verkostoituu kansainvälisesti.

Kestävyyden etiikka globalisoituneessa maailmassa tarkoittaa nykyisten rakenteiden murskaamista, purkamista ja muuttamista. Vaihtoehtoja ei ole. Kestävyyden etiikka ulottuu yhteiskunnan rakenteista ihmisiin ja ympäristöön. Aasian katastrofin seurauksena maailmalle levittäytyy solidaarisuuden ja auttamisen aalto, joka syrjäyttää terrorismin vastaisen sodan synkän varjon. Suoralla demokratialla voisi aloittaa.

TEKUJÄT

PLAN*B FOR ARKADIANMÄKI

Juha Huuskonen
Aura Seikkula
Tuomo Tammenpää
Ville Aho
Antti Ahonen

Projektit

AMORPH!03:
Oliver Kochta & Tellervo Kalleinen
2000.katastro.fi:
Anu Karjalainen
homokaasu.org:
Homokaasu-yhteisö
The Long Now Foundation:
Alexander Rose
The Yes Men:
Mike & Andy
Utopian World Championship:
Jon Bronberg
Demoex:
Per Norbäck
Kaulbach-Seura

Äänestysraportin suunnitteluryhmä

Aura Seikkula
Tuomas Laitinen
Alejandro Pedregal
Mikko Laajola
Samuli Waegelein
Pablo Alvarez

TUKIJAT

Nykytaiteen Museo Kiasma
AVEK
Taiteen Keskustoimikunta
Suomen Kulttuurirahasto
Alfred Kordelinin Säätiö
katastro.fi

www.julkinenmielipide.fi // www.publicopinion.fi